

1706.

1. Hertius, Joh. Nicolaus: De pignore conventionali
facito.
2. Mollenbeccius, Bernh. Ludovicus: De aggratione
judicis jure aggrationis destituti.
3. Sluterus, Johanes: De responsis mercatorum,
vulgo parere dictis
- 4^{a, b, c} Weberus, Immanuel: De contractu vitalitio,
quo alimenta ad dies vitae comparantur.
3 Saecht 1744, 1747 & 1750.

1707.

- 1^{a, b, c} Grobmannus, Melchior Dithmarus: De epistola
hominis ultima 3 Saecht. 1707-1753
- 2^{a, b, c} Grobmannus, Melch. Dithmarus: De operatione
veterum mutatione.

3. Mollenbecius, Bernhardus Ludovicus: *De subsidio
charitativis liberorum et immediatarum imperii
nobilitum*
4. Sahnle, Reinhold Frider: *De jure numeri septem-
narii*
5. Sefels, Werner Francisc. Conrad: *De jure circa
cautelam socii*
6. Simmern, Francisc. Adami: *De sponsatione
conditionata*
7. Valentini, Michael Bernhardus: *De novellarum
publicarum usu et abusu in rebus physico-mediceis*
8. Weherus, Franciscus: *De Rudolpho II, imperatore
Romanorum semper Augusto.*
9. Weherus, Franciscus: *Antiquitates Nubien-
examini sistat.*

10. Wekerus ² Truncant & De crud. his Hamie
principibus -

1707.

I. N. S. S. T.
DISSERTATIO JURIDICA
DE

79
7

EPISTOLA
HOMINIS ULTIMA
QUAM

RECTORE MAGNIFICENTISSIMO
SERENISSIMO PRINCIPE AC DOMINO,

DNO. LUDOVICO,
LANDGRAVIATUS HASSIÆ
SUPERIORIS HÆREDE.

IN ALMA LUDOVICIANA
SUB PRÆSIDIO

DN. MELCHIOR DETHMARI
GROLMANNI,

J. U. D. EIUSD. FACULT. PROFESS. ORDIN.
Studioforum suorum Promotoris

IN AUDITORIO JURIDICO,

Horis consuetis publicè inquisitioni Eruditorum Submittit.

GEORG ADAM ~~MOHAM~~ / Lauterbacensis.
A. & R.

D. 22. FEBR. A. O. R. MDCCVII.

GIESSÆ-HASSORUM,
Excud. EBERH. HENR. LAMMERS.

DISESSIO KRIBICA
I N S T

EPISTOLA

HOMINIS ULTIMA

RECTORIS MAG. WILHELM. LAMM
STRENGTHIMO FELICITE AC BONIS

DNO. LUDOVICO

LANDGRAVIATU. HASSIE
SUPERIORI HERED.

IN XAVIA. LUDOVIC. FERDIN.

FOR. BRUNN.

DN. MELCHIOR DE THAMARI

GROSMANN

J. M. D. HUND. FACULT. PROFESS. ORDIN.

IN ALPHORTIO JURIBICO

GEORG ADAM GROSMANN
M. D. R.

IN M. D. C. C. C. VII

Excudit ERBERT HILF. PRAEMISS.

PRÆFATIO.

QUOD in tanta scribentium multitudine, Præfens Materia, (quousque mihi indagare licuit) ferreo quasi oblivionis sepulchro inclusa, lucem hactenus non aspexerit, imò à plevisque ultimarum voluntatum Commentatoribus parè admodum & summo saltem digito tacta reperiat. ejus rationem à sinistra quorundam, Epistolam cum Codicillis, invitâ jurisprudentiâ, confundentium opinione, accersendam esse conjicio: Enim verò hæresin hanc non tantum vetustiores jureconsultos, sed etiam nonnullos ex recentioribus contaminasse, eorum scripta, decisiones, consilia, & responsa, in quibus promiscua utriusque vocis acceptio, jurisque applicatio non rarò occurrit, satis abundeque testantur, ita ut aliqui, adagii instar, Epistolam à Codicillis non nisi nominis sono differre, audacter nimis scribere non vereantur. Accedit quòd saniores ex accuratori textuum evolutione, perpetuaque harum voluntatum oppositione, diversam quidem epistola à Codicillis indolem adverterint, eam tamen plerique vel atra silentii nocte, sententia fortè sua diffidentes, penitus involverint, vel omnia

CAPUT
A 2
sub

sub preparato obscuritatis tegumento sepius absconderint, aut denique vera hujus progignata à spuris non sufficienter discreverint. Quare, dum sub pagellis hisce genuinas utriusque voluntatis differentias, & efformatam a legibus epistola naturam ostendere, hujus divisiones, causas, & effectus, convenienti metodo ubivis servata, proponere tentavi, non me actum egisse arbitror. Quoad possibile fuit doctissimorum & maxime probatorum JConsultorum vestigia pressi, rationes tamen & LL. magis quam auctoritates secutus, imò aliquando solus partes tueor (id enim raritas materix effecit) ast nunquam sine fundamento loqui conatus sum. Interim B. L. ut hunc qualemcunque laborem aequo animo accipere, errantem modeste monendo in viam veritatis ducere & Studiis meis porro favore digneris, est quod summopere contendo.

CAPUT

CAPUT I.

Generalia thematis, ejus definitionem ac divisionem, & quomodo à reliquis ultimarum voluntatum speciebus Epistola distinguatur, exhibens.

SUMMARIA.

Definitio nominalis traditur remissive, & DD. qui vel de Epistolis, vel ultimis voluntatibus ex professo egerunt, hujus tamen speciei vel plane non, vel obiter saltem mentionem fecerunt in §. 1. perstringuntur.

In §. 2. occurritur excusati-

onibus Roland. de Passag. & Job. del. Castillo, & tractationem hujus Epistolæ omnino necessariam esse, demonstratur.

Cur Epistola hæc ultima vocetur? quæque hujus postremæ vocis synonyma sint in §. 3. docetur.

A 3

Lite-

Literas ab Epistola sensu juridico non differre comprobatur, hujusque definitiones a Donello & Brunno tradita in §. 4. rejiciuntur.

Quid de definitione Ludov. sentiendum sit exponit §. 5.

In §. 6. describitur Epistola, & definitionis tradita explicatio additur.

Testamenti, nec non Scheldæ testamentaria, ab Epistola differentia, indigitantur; insimul num testamentum per modum Epistola confici queat disquiritur? & in §. 7. affirmative deciditur.

Discrepantie inter Codicillos & Epistolam à Giphano relatæ examinantur, & (1) quod Codicillus etiam simpliciter fiat, Epistola non nisi ad alium dirigatur, (2) ille & scriptus & nuncupativus, hæc tantum scripta sit in §. 8. exponitur.

In §. 9. excutitur differentia à Mant. ex L. fin. pr. de Leg. 2. proposita, eaque revellitur, & (3) diversitatis loco, quod jurans se nihil ex Codicillis acce-

pturum, nihilominus ex Epistola capere queat, adducitur.

Codicillos (4) per modum epistola confici non posse, contra communem DD. opinionem in §. 10. defenditur.

Loco differentia (5) quod de jure inhabilis, ad confectionem Codicillorum specialiter admittitur, Epistolam tamen facere nequeat, & (6) prohibitus per statutum condere Codicillos, cum Epistola nihilominus certo respectu decedere possit, sub §. 11. assertur.

(7) Quod voluntas ejus, qui Epistolam condere voluit, ejusque requisita non adhibuit, quamvis substantialia Codicilli adsint, non tamen ut Codicillus sustineatur, idque varie in §. 12. limitatur.

Quomodo Epistola à mortis causa donatione discrepet in §. 13. recensetur.

Varie Epistola divisiones sub §. 14. traduntur, ibidemque pro instituti ratione, explicantur.

§. I.

Primavam literarum originem , varias hujus vocis
 significationes & diversas Epistolarum species, plena,
 ut constat, manu, præprimis Lauterb. *tractat. Synopt.*
de Epistol. Nicol. de Passer. *tract. de Script. priv. L. 3.*
 Calvin. *in Lexic. jur. voc. Epistola* aliique tradiderunt,
 & in tantum nos à labore Dissertationem alias scribentibus
 consueto, (cumenim Autores hi in plerorumque manibus
 versentur, nudum hac in re descriptorem agere, operæ preti-
 um non est) exonerarunt quidem, sed, quod mireris, præ-
 sentis quam exarandam suscepimus Epistola, seu ut Co-
 dex Florentinus perpetuo scribit Epistula, quasi incogni-
 ta penitus jurisprudentiæ materia esset, parce admodum,
 in tam fusa nominis istius deductione, mentionem fece-
 runt: & quamvis abinde, quod ipsis potissimum de Epi-
 stolis actus inter vivos non ultimæ voluntatis respicienti-
 bus, agere propositum fuerit, excusationem forsitan me-
 reantur, atram tamen incuriosæ tractationis notam, vix
 effugient ii, qui integram ultimarum voluntatum feriem,
 vastis etiam Commentariis ex professo illustrarunt, nihil-
 que se scitu dignum omisisse, temerario sæpius ausu glori-
 antur, & vero, vel plane non, vel obiter saltem & quasi
 per transfennam, ac si Epistola ab aliis ultimarum voluntatum
 speciebus distincta non esset, de præsentî themate egerunt.

§. II.

Neque eos juvat, quod Roland. de Passager. *in tract. de*
ult. volunt. Rubr. 1. n. 2. excusationis loco profert: dum *quan-*
tum ad Epistolam, inquit, *vix aut nunquam temporibus nostris*
ad eam recurri visum, cum per quamlibet primarum trium (in-
 telligit testamentum, codicillos, & mortis causa donatio-
 nem) *suam ultimam voluntatem sufficienter profiteri quis valeat,*

⊙

Et in qualibet doctrina expediat illis uti exemplis, quae consuetudo celebrior sibi appropriat, nam ad ea, quae saepius contingunt, adaptantur jura ut L. nam ad ea 5. ff. de LL. idcirco Epistola praetermissa, de tribus speciebus agendum est, licet Epistola, uti dictum, species sit ultima voluntatis. Cum enim ipse Epistolam à reliquis disponendi modis differre ultro, ut audivimus; fateri cogatur, accuratum sane Jure-Consultum decuit, & diversam a reliquis indolem; & proprias hujus affectiones, in gratiam saltem discentium, ut libellus suis undique partibus constet, demonstrare, & si a sufficientia quicquam firmiter inferre liceret, pari modo, quia per testamentum tanquam perfectissimum disponendi genus §. fin. J. de test. ord. nostris rebus abunde prospicitur, etiam Codicillos vel mortis causa donationem intactam relinquere potuisset, neque sequitur non ita frequens est epistolarum usus; ergo hujus tractatio penitus negligenda, uti audacter satis concludit Joh. del. Castillo quotid. Controv. Jur. L. 4. C. 3 n. 15. & 16. Nam & de raro occurrentibus aliquando disponunt Leges L. 3. si pars hered. perat. L. 36. de sol. ibique Goth. in not. L. ult. C. de Consul. §. 22. Inst. de rer. div. B. Brunneinan, ad l. 3. de LL. quanto magis igitur, quod certo jure definitum extat commoda interpretatione illustrare, ad officium JCI pertinebit. Et licet priores disponendi viae magis trita sint, Epistolam tamen apud Germanos non penitus incognitam esse, ex infra dicendis apparebit, ut proinde me non abs re facturum arbitrer, si, quod ex professo, quantum memini à nemine hactenus enucleatum reperitur, sub incudem mittere, & ubivis accuratam juris analogiam servare annitar.

§. III.

Agimus autem de Ultima hominis Epistola, non in ordine temporis & scriptura, quasi intelligamus eam, quam novif.

novissime Testator exaravit, nam ut infra demonstratum dabimus, poterit quis cum pluribus epistolis sibi invicem non contrariis decedere, argum. §. 3. *Inst. de Cod.* sed intuitu voluntatis & ordinationis post mortem prius firmiter valituræ, ante illius adventum ambulatoriæ, perinde ut Codicillus ultima voluntas nuacupari solet *L. ult. §. ult. C. de Codic. L. 1. C. de SS. Eccl. L. 4. de adim. vel transf. legat. L. 32. §. 3. de donat. inter vir. & ux. L. 9. §. 3. de acqu. rerum dom. & oppositive ad literas, quibus actus inter vivos expediuntur, & sive hanc Ultimam, sive Postremam, vel novissimam vocaveris, hoc sensu nihil intererit *L. 77. §. 26. de leg. 2. arg. L. 5. qui test. fac. poss. L. 4. C. de test.**

§. IV.

Literas vero sive Epistolam (inter hæc duo enim ex mente Jctorum nullam agnoscimus differentiam *L. 37. §. 1. & 4. de legat. 3. L. 17. de jur. Codic. L. 52. de pact.*) describit Donellus ad *L. 22. C. de Fideicomm.* quod sit *scriptura supremam voluntatem Testatoris continens, cujus verba diriguntur ad eum cui fidei commissum datur, quibus Testator in morem Epistolæ significat fidei commissario absenti quid illi datum voluerit.* sed multa sunt, quæ quis merito hic desiderat, nam (1) ut infra trademus, datur Epistola per se subsistens, quæ ad illam ultimam voluntatem vel factam vel faciendam minimè respicit, neque necessario testamentum aut testatorem prærequirit *Leg. 16. de jur. Cod. L. 1. §. 1. C. de lat. lib. toll. L. 22. C. de Fideic. L. 7. C. qui test. fac. poss.* deinde (2) latius est Epistolæ objectum, quam ut tantum fidei commissæ ambitu suo complectatur, nam etiam per epistolam legatum verbis directis relinquî posse, diferte probat *L. 78. §. 1. de Legat. 3. L. 38. de cond. & demonstr.* imo (3) manifeste errat, Donell. quando Epistolam saltem ad eum, cui quis quid datum vult, dirigi, existimat, B etenim

etenim in *L. 37. §. 3. de Leg. 2.* non ad fideicommissarium, seu illum cui quid relinquitur, sed ad gravatum *L. 75. ad Senat. Trebell.* scripta legitur; Et cum eodem vitio Brunn. definitio laboret, quando ad *L. 22. C. de fideicomm.* Epistolam esse Scripturam ad Fideicommissarium directam docet, hinc nec ut ex deductis patet, tuto isti insistere poterimus.

§. V.

Propius rem tangit Ludvvell. dum in tract. *de ultim. volunt. parte 2. Cap. 5. & ult. pag. 427.* Epistolam dicit esse, qua scriptura ad heredem vel ad alium directa interveniente, & quinque testibus adhibitis aliquid relinquitur, angustior tamen est descriptio, quam ut omnem hujus materiae amplitudinem exhauriat, datur enim, ut in divisione deducemus, Epistola relativa, quæ utpote testamentum respiciens, & robur è solenni scribentis dispositione accipiens, numerum testium quinarium minime desiderat *L. fin. ff. de leg. 2. L. 38. de cond. & dem.* reperitur quoque epistola, quam privilegiatam vocamus, quæque requisitis licet ordinariis destituta, solitum tamen juris effectum operatur.

§. VI.

Describi itaque potest: *Instrumentum supremæ voluntatis, recta hæredis institutione carens, ad alium, quem disponens, de eo quod post mortem suam fieri vult, certiore reddit, in formam literarum legitimo modo directum:* Ubi sub instrumento *supremæ voluntatis*, quæ verba in *L. 75. & L. 77. §. 26. de legat. 2.* reperiuntur. non tantum Epistola, hominis actus inter vivos concernens, excluditur, sed & scriptura, tanquam essentialia hujus dispositionis requisitum indicatur.

Hanc

Hanc absque recta hæredis institutione fieri, ad denotandam, hujus à testamento discrepantiam, commemoratur, fit quoque mentio *disponentis*, ut ab arbitrio tantum ipsius ordinantis substantiam & Epistola validitatem, non ab alterius beneplacito dependere indigemus *argum. l. 33. de hæred. instituend.* dicitur *ad alium* seu quemcunque ut nihil interesse, ad quem epistola dirigatur, denotemus, non enim quæri oportet, cum quo de supremis quis loquatur, sed in quem voluntatis intentio dirigatur. *l. 77. §. 26. de leg. 2.* in reliquis verbis itidem ratio formalis & fundamentum distinctionis, ab aliis ultimarum voluntatum speciebus consistit.

§. VII.

Differt itaque (1) a testamento, quippe quod aliquando roborat Epistola *l. fin. ff. de leg. 2. argum. L. 10. ff. de jur. Cod.* (2) numerum testium septenarium expetit, cum tamen Epistola per se subsistens, quinque contenta sit, *l. fin. §. fin. C. de Cod.* habet (3) directam hæredis institutionem, quam Nostra non capit. *l. 2. l. 17. ff. de Cod.* & denique (4) formam Epistolæ essentialiter non desiderat, quamvis in Epistola, cui omnia testamenti requisita rite abhibentur, etiam directe hæredem scribi posse, non negaverim, nihil enim interesse videtur, utrum quis simpliciter dicat, vel scribat, Titius hæres esto, an vero in literis numero testium septenario legitime munitis, ad quemcunque directis, se Titium mediante ista scriptura hæredem declarare, manifestum reddat, *add. L. 34. §. 6. & L. 41. §. 1. de leg. 2.* Neque tunc vi epistolæ, sed testamenti sollemniter confecti, Titius hæreditatem nanciscetur. Hunc faciunt contenta testamenti Cæsarii Arelatensis Episcopi, quod dedit Baron. ad Ann. 508. ibi: *Et ideo juxta hanc epistolam quam manus nostra subscriptione roboravimus, cuique diem & Consulem subitus adjecimus,*

Deo dispensante hoc testamentum meum condidi, vel manu propria subscripsi, atque jure pratorio, vel jure civili, & ad vicem illorum codicillo firmavi. Possent quidem in contrarium urgeri dictum Pauli in L. 17. ibi *Literæ quibus hæreditas promittitur, vim codicillorum non obtinent ff. de jur. Cod. & Ulp. in L. 57. Epistola qua quis cohæredem sibi aliquem esse cavet, petitionem nullam adversus possessores rerum hereditariarum dabit. ff. de pact.* Ast quod priorem textum attinet, loquitur ille tantum de promissione in literis facta, fore, ut is, ad quem epistola dirigitur, aliquando scribatur hæres, & licet Glossa ibidem etiam casum ponat, ubi per verba præsentis temporis aliquis hæres designatur, tamen illa Epistolam nudam solennitate legali destitutam præsupponit. Quod vero d. L. 52. spectat, illa non de Nostra, verum uti titulus satis innuit, de Epistola conventionali, qua mediante quis alteri hereditatis partem promittit, junde d. L. 17. de Jur. Cod. agere videtur, quæ, cum pactis hæreditas dari nequeat, merito nullius efficaciam esse dicitur. L. 54. C. de transact. L. 61. de V. O. L. fin. C. de pact. L. 4. C. de inutil. stip. & hæc quoque ratio est cur ex Tabor, Brunn. ad cit. L. 52. verba ista saltem enunciative & sine mysterio prolata esse asserat, sanguis enim vel legitima testatoris ordinatio, non vero conventio, cohæredem facit, adde Mantic. de conj. ult. vol. L. 1. tit. 11. Duas quoque inter Epistolam & Schedam testamentariam adducit differentias Bardil: *disput. de Sched. test. Cap. 1. §. 1. in fin.* quod illa semper ad alium eumque absentem ut plurimum dirigatur, ut is de aliqua re certior reddatur, hæc verò simpliciter sine mentione alterius conficiatur, illa sine salute nunquam, hæc vero absque ea perficiatur, de qua tamen posteriori discrepantia in Cap. 4. latius videbimus.

VIII.

Discrepat (3) à codicillis, si credimus Giphā. *ad l. fin. C. de Cod.* quod illi semper ad hæredem *l. 37. §. 7. de leg. 2. l. ult. de fideicom. libert.* Epistolæ ut inquit, plerumque ad alium scribantur ac à testatore dirigantur *l. 30. §. ult. de adimend. vel transf. legat. l. 78. §. 1. de leg. 3.* Ast recte observavit Ludvvell. *tract. de ult. vol. part. 2. pag. 427.* Codicillos sæpe simpliciter fieri, Epistolam autem etiam ad hæredem dirigi posse *L. 75. ad SC. Treb. Ut taceam verba Codicillorum, non heredes semper, sed & alios subinde respicere. l. 35. §. 3. de leg. 3.* adeoque in eo prima differentia residebit, quod Codicillus etiam simpliciter fiat nullius hominis facta mentione, Epistola autem non nisi ad alium dirigatur *l. 77. §. 16. de leg. 2.* addit. (2) Giph. *cit. loc.* Codicillum cum & sine salute *L. 37. §. 2. & 5. de legat. 3. L. 50. de fid. lib.* Epistolam autem sine salutatione prævia nunquam fieri, in quo consentientem habet Ludvv. *cit. loc.* sed huic sententiæ timeo, vid. dicta *ad c. 4. loco tertiz differentiz Giphā.* affert in Codicillis etiam legata. *L. 8. de alim. vel cib. leg. l. 77. de cond. & demonstr. l. 2. de fideic. libert.* in epistola non nisi fideicommissa relinqui posse & hinc eam quoque fideicommissariam appellari. *L. 22. C. de fideic. L. 7. C. de testam.* sed nec hanc opinionem, siue de Epistola in testamento confirmata, siue per se subsistente, saltem post exaurationem legatorum & fideicommissorum satis tutam reputo, & hac de re *C. 3. videbimus.* Interim rectè refutat Giphā. eos, qui Codicillos cera, Epistolam in charta, scribi opinantur, nam anteharitarum usum, jam tum Epistolæ cognitæ fuerunt, adeoque præexistentem papyrum necessario non expetunt, junge Strauch, *Diss. 10. §. 23.* Differunt itaque (2) quod Epistola non sit nisi scripta, Codicillus autem essentialiter scripturam non requirat. Et quanvis hoc Giph. *cit. loc.* Don, *ad l. 1. C.*

de Cod. itemque Ant. Fab. Decad. 69. error. pragm. 9. num. 20. primavani forte originem codicillorum & vocis determinationem respicientes, in dubium vocent, verissimum tamen iudico per l. 5. §. 1. ff. de re jud. L. 3. C. de bon. lib. L. 13. C. de SS. Eccl. l. ult. §. fin. C. de Cod. nam argumentum ab Etymo nominis deductum fragile, & vocis sonus saepe fallax est pr. *Instit. de testam.* ibique DD. idque inter alia abinde apparet, quod etiam tabulis nullis existentibus, haredi bonorum possessio secundum tabulas detur. L. 2. C. de bon. poss. sec. tab. neque frustranea est hujus diversitatis cognitio, ut putat Vasq. de success. progress. §. 30. num. 11. quia plus in scriptis quam non scriptis codicillis, nimirum testium subscriptio desideratur L. fin. §. fin. C. de Codic. Strauch. d. l. Nosram sententiam tuentur Struv. Ex 34. th. 57. Laut. sub tit. de leg. ibiq; Dom. Stryck. in not. Vinn. ad rubr. Inst. de Codic. Menck. diff. 19. th. 3. Ludvv. de ult. vol. p. 395. & Stryck. in tract. de caut. ult. vol. cap. 23. §. 3. eamque in praxi, ac universa fere Germania receptam esse docet ex Zepper. de Cod. cap. 3. Hartm. Observ. pract. lib. II. th. 39. Observ. 1. num. 8. Burchardus Bardili de scheda testam. cap. 1. §. 5.

§. IX.
 Aliam insuper differentiam ex L. fin. pr. deleg. 2. adducit Mant. de Conj. ult. vol. L. 1. t. 11. num. 4. nimirum testator in testamento iusserat, ut, si quid obsignatum reperisset haeres scriptus, id vice Codicillorum obtineret, postmodum autem in Epistola sigillo destituta, reliquit legata, quaeritur an ea debeantur? Respondet JCrus quod sic; cujus rationem exponit Mantic. quia protestatio praecise respiciens Codicillos, non porrigatur ad Epistolam; deinde cum testator tantum id, quod reperietur obsignatum & quidem non simpliciter, sed vice Codicillorum valere voluerit, non potuisse eun-

dem

dem cum apertis Codicillis, qui ejus intentioni & facta declarationi penitus repugnabant, decedere: Epistolam autem etiam non obsignatam, utpote diversam ultimæ voluntatis speciem sustineri arbitratur. Verum etsi primam Manticationem commode retineamus, indeque eum qui se nunquam Codicillos facturum juravit, nihilominus Epistolam conficiendo non pejerare, vel qui renunciavit relicto Codicillari, adhuc petere fideicommissum ex Epistola posse, recte inferatur: tamen in eo, dum testatorem nequidem cum Codicillis apertis, si hos reliquisset, mori potuisse existimat, graviter sine dubio labi videtur, nam non saltem ratio generalis, quod nemo sibi legem dicere queat, quominus à sua voluntate recedere liceat *L. 55. de leg. 1. L. 22. de legat. 3.* sed & verba Marciani in *L. 6. §. 2.* ibi *Licet in confirmatione Codicillorum patet familias adjectis, ut non alias valere velit quam sua manu signatos & subscriptos: tamen valent facti ab eo Codicilli, licet neque ab eo signati, neque manu ejus scripti fuerint, nam ea quæ postea geruntur, prioribus derogant, ff. de jur. Cod.* huic explicationi manifeste contradicunt.

§. X.

Unde quid de iis, inter quos Mantica Bellonium *ad Inst. de test.* numerat, qui nullam inter Codicillos & Epistolam differentiam agnoscunt, sentiendum sit, sua sponte patet, nam etsi sensu vulgari & oratorio hæc duo, quia literæ olim in Codicibus perscribebantur nonnunquam confundantur, quo spectat locus Ciceronis *L. 4. Epist. 12. ad Famil. Puer Acidimi mihi obviam venit cum Codicillis idem Lib. 6. Epist. 18.* ibi *quæ scribi à Balbo per Codicillos quid esset in lege.* tamen intellectu & sensu juris, perpetuo distinguuntur *L. 41. §. 2. de leg. 3. L. fin. pr. de leg. 2. L. 38. de cond. & dem. l. pen. in fin. de bon. poss. sec. tab.* Illud quoque, quod ex Baldo, Speculat, Mantica, communi

muni omnium scribentium voto receptum esse Nicol. *de pas-
ser. de script. priv. L. 3. Q. 24. n. 1. § 2.* docet & DD. Codicil-
los nimirum etiam in formam epistolæ concipi posse *ex L. 1.
C. de Cod. L. 75. ad Sc. Treb.* adstruere conantur, penitus
cum analogia Juris pugnare, facili negotio clarescit, nam
etsi absentes æque ac præsentés aliquid ex Codicillis capere
posse, non negaverim, attamen ubi relictum literis inferi-
tur, id non ut Codicillus sed virtute Epistolæ, quæ specialis
& segregata à priori species est, sustinebitur *L. 7. C. de test. L.
ult. in fin. C. de Codic.* quod enim essentiam Epistolæ induit,
id nisi concursum plurium formarum substantialium circa
unam eandemque rem, contra omnem philosophiam ad-
mittere velimus, pro Codicillis amplius venditari nequit,
& ad quid quæso inordinata hæc juris tractatio ac specierum
inter se diversissimarum confusio conducit? aut quæ necessitas
ut damnosam hanc jurisprudentiæ opinionem sequamur nos
urget? Certe *L. 75.* contrarium manifeste comprobatur, for-
maliter enim ibi non Codicillus, sed Epistolæ proponitur,
eoque nomine recte insignitur. Neque contrariæ sententiæ
affectis multum præsidii præbet *L. 1. ibi sed cum post ruptum te-
stamentum patrem pupillorum vestrorum literas emisisse proponatis
quibus præcedens iudicium confirmavit: prætor nihil contra jus
fecit, si novissimam ejus voluntatem secutus, relictum testamento
Reipublica fideicommissum ut ex Codicillis relictum, præstan-
dum esse pronuntiavit Cod. de Codic.* nam B. Brunn. Donell. &
Wiss. *ad cit. text. literas dict. loc.* pro Codicillis positas esse ar-
bitrantur: Verum enim vero cum literæ Codicillis oppo-
nantur, & porro emissionis, quod proprium Epistolæ est
L. 37. §. 1. de leg. 3. ibidem mentio fiat, hinc intellectus iste
non admodum tutus videtur, & si conjecturis uti liceret
pro *Ex, Et* legendum probabiliter præsumi posset, itaque
sensus

sensus Imperatoris planus & sine difficultate foret , vide-
 licet, testamentum unà cum Codicillis nativitate posthumi
 per agnationem sui hæredis rumpitur. *L. 14. de jur. Codic. L.*
pen. quemadm. test. infirm. sed si epistola quadam ad aliquem
 missa priorem voluntatem confirmaverit testator , recte
 Prætor relictum testamento Reipublicæ fideicommissum ut
 & Codicillis , intellige anterioribus , præstandum es-
 se pronunciavit , quod enim juris est in rupto & confir-
 mato testamento , hoc etiam obtinebit ruptis pariter ac
 confirmatis Codicillis , quia hi accedentes testamento , jura
 illius sequuntur *L. 16. de jur. Codic. Sichard. ad L. 1. C. de*
Codic. num. 6. vel potius dicendum *ind. l. 1.* comparationem
 non ratione formæ, sed tantum intuitu effectus insinuari, ut
 sciamus relictum in testamento, quod ob nativitatem post-
 humi ruptum , Epistola rursus confirmatum est , perinde
 jure fideicommissario robur habere, ac ex Codicillis reli-
 ctum alias præstari debet *add. L. 3 in fin. de test. mil. & expli-*
catio hæc exinde juvatur quod gloss. ad d. L. 1. pro rō Ut, alias,
Velut, legi afferat add. L. 11. §. 2. de bon. poss. secund. tab.
quod & sensisse videtur Mantica de conjectur. ultim. vol. L. 1.
Tit. 11. vers. sed. potest responderi.

§. XI.

Illud (§) inter differentias utriusque notari meretur, quod
 inhabilis V. G. filius familias specialiter per Statutum, ut
 cum Codicillis decedere possit legitimatus , Epistolam ta-
 men conficere nequeat , quod enim contra juris communis
 dispositionem singulariter receptum est , id strictam inter-
 pretationem, ita ut nequidem ob rationis identitatem exten-
 di queat patitur , ad quid enim expressio certæ speciei si Sta-
 tutum exclusam alias personam indistincte habitare vo-
 luit? merito igitur DD. traditio, quod in statuto est omis-
 sum

sum illud sub dispositione juris Communis, ne nimium ab eo recedamus, manet. *Cap. 8. X. de consuetud. Lauterb. Concl. For. Ex 1. Concl. 1. Schurff. Cent. 1. Cons. 55. Carpz. decis. Illust. dec. 63. n. 16.* hic locum invenit, & quod alii, potestatem testandi lege municipali concessam, ad Codicillos non porrigi docent, id etiam in Epistola procedere statuemus. *Reusfi. de test. p. 2. C. 33. n. 43.* quoties enim facultas disponendi contra regulas juris communis est concessa, toties ab una specie ultimæ voluntatis ad aliam non procedit illatio, itaque temperandi sunt textus in *L. 6. §. 3. L. 8. §. 2. de jur. Codic. L. 2. de leg. 1. Barr. de success. test. §. int. L. 1. tit. 7. n. 6.* Pari modo (6) interdictio Codicillorum ex plerorumque sententia non involvit prohibitionem confessionis Epistolæ, verifamur enim hic in odiosis libertatem hominis infringentibus, quæque contra Jus Commune introducta sunt, adeoque restrictivâ interpretatione opus erit, *arg. L. 21. de test. milit. & proprie quatenus Codicillus Epistolæ opponitur. L. 7. C. d. test. Statuti vox capi debet, ut taceam interpretationem, quæ ultimis voluntatibus favet, non quæ eas destruit, admittendam esse L. 10. de in off. test. Ludvv. tract. de ult. vol. part. 2. C. 5. §. ult. pag. 398. Barri cit. loc. num. 58. & sequunt.* Quamvis, ut verum fatear, multum hic causæ finali ipsius Statuti tribuendum, atque ex ejus mente, quid in casibus obvenientibus responderi debeat efficiendum esse censeam: Ita si usus Codicillorum idè è republica eliminaretur, ut varii ultimarum voluntatum modi constringantur, & ad pauciores redigantur, certe hic Epistolæ usum eo ipso prohibendum dicere, foret intentionem constituentis evertere. Contra verò si v. gr. conjugibus propterea ne per profusam unius alteriusve in ultimis liberalitatem, cognatis vel etiam Nominini & familiæ bona præripiantur, Codicillos faciendi potestas

testas adempta reperiatur, utique statutum eo casu plus voluit, minus dixit, & ideo ne ipsi fraus fiat, illudque facili negotio eludatur, Epistolam quoque ex mente statuti veritam credemus, hæcque ni fallor est opinio B. Brunn, in *L. 6. in fin. de jur. Codic.* jung. *D. Stryck. de Caut. ult. vol. Cap. 23. §. 6.*

XII.

Ex quibus hoc quoque ultimo loco observari meretur, quod Epistolam facere volens, ejus tamen requisita non adhibens, quam vis substantialia Codicilli adsint, cum Codicillis decelisse non præsumatur, neque relictum exinde ullo modo peti queat, quod enim jura hæc in re de volente testari, cum Codicillis fecerit, disponunt. *L. 41. §. 3. de vulg. & pup. subst. L. 1. §. 13. §. 1. de jur. Codic.* id æqual lance ad questionem nostram extenditur, cum & hic verum sit, quod pro ratione assignat B. Brunn. *ad L. 1. de jur. Cod. Carpz. p. 3. Const. 4. Def. 38. n. 7.* Epistolam & Codicillos diversas ordinandi species esse. *L. 7. C. qui test. fac. poss. L. 22. C. de fideic. ac insuper illud obtineat, quod fecit noluit, quod voluit non fecit, neutrum itaque, ne contra disponentis voluntatem agere videamur, sustinebitur L. 3. de rebus dub. & Regula Bart. in L. 1. de jur. Cod. si non valet quod ago, ut ago, non valet, ut potest valere. in L. 1. de jur. Cod.* Caterum dicta intelligimur de casu certo, si enim in dubio versamur, pro validitate Codicillorum respondebimus. *dict. L. 13. §. 1. de jur. Cod.* Neque credendum est, quemquam genus disponendi elegisse, quo ultimum quod condidit elogium impugnari queat. *vid. L. 3. de test. mil. addatur elegans casus apud Dn. Lynck. decis. 657.* Porrò loquimur de actu continuo ubi nimirum is qui se Epistolam facturum declaravit, manum operi statim applicuit, & non nisi requisita Codicillorum adhibuit, secus erit in discontinuo, ubi hodie ultima volun-

tatis speciem, qua decedere cupit, coram testibus v.g. expressit, cras verò aliam facit, hic enim à priori voluntate recessisse videtur, adeoque posterior sustinebitur. *L. fin. pr. de leg. 2. L. 6. §. 2. ibi quæ postea geruntur ff. de jur. Cod. quod & locum habebit, quando testator formam accidentalem negotio futuro adjecit, v. gr. ut Epistola non valeat nisi signata à L. fin. §. L. 6. §. 2. quod Bart. & Bald. ibid. senserunt, Hinc illud dubium non habet in proposito casu subsistere Codicillum, si Epistolæ clausula Codicillaris (cujus insigne monumentum extat in testamento Remigii Remensis apud Flodoard. *Rem. Hist. lib. 1. c. 18.* ibi *Ego Remigius Civitatis Remorum, Sacerdotii compos, testamentum condidi, jure pratorio, atque id Codicillorum vice valere præcepi, si ei juris aliquid videatur defuisse*) inserta fuerit. *arg. L. pen. §. ult. de leg. 2. L. fin. §. 1. C. de Codic. item si testator testamento, quoad solemnitates imperfecto, clausulam generalem omni meliori modo apposuerit, & Epistolæ requisita adsint, vigore hujus sustinebitur ab intestato voluntas Hartm. Pist. p. 1. Q. 2. n. 24. & sequent. ibique in not. Simon Pist.**

§. XIII.

Differt denique à mortis causa donatione, utpote quæ scripturam essentialiter non desiderat. *L. 2. L. 34. & 35. §. fin. de mort. caus. donat.* acceptionem donatarii requirit, etsi præsentiam ejus corporalem præcise non expetat, *L. 11. §. 2. de donat. int. vir. & uxor. L. 4. §. 10. de mort. caus. don. L. 6. C. de donat.* qui enim per interpositam personam vel mediante Epistola assensum suum manifestat animo præsens esse censetur, ita explicanda *L. 38. de mort. caus. donat.* Bachov. ad Treutl. *disp. 19. th. 9. lit. A. Lauterb. cum alleg. tract. synopt. de mort. caus. don. §. 15.*

§. XIV.

§. XIV.

Dividitur Epistola in Absolutam seu per se subsistentem, quæ ad aliam ultimam voluntatem vel factam, vel in futurum faciendam, nullo modo reflectit, sed ex propria virtute vigorem capit. *L. fin. Cod. famil. erisc. arg. L. 16. de jur. Cod. L. 37. §. 3. & 4. de leg. 3. L. 7. C. de test. L. 22. C. de jur. Cod.* & Respectivam seu Relativam quæ aliam voluntatem ex qua vires habet, necessariò prærequirit, ad eamque se refert. *L. 18. ibi: aliove quo genere ff. de Codic. L. 89. de leg. 2. L. 3. §. ult. L. 14. de jur. Cod. L. 38. de cond. & dem. & licet ut plurimum posterioris voluntatis confirmatio generaliter vel specialiter in testamento hoc similive modo fiat: Solte auch nach meinem Tode ein Brieff oder eine andere Verord- nung zu diesem Testament gehörig gefunden werden/ so ist mein letzter Will und Meynung/ das solche gelten/ gehalten / und vollzogen werden soll / als wann dieselbe von Wort zu Wort hinein gesetzt / und aufgedruckt wäre.* Vid. Bard. *cap. 1. de scheda testamentaria §. 7.* tamen nihil vetat quo minus ea in alia qualibet ultima dispositione adhibeatur, sicque etiam epistola posterior ex priori substantiam capiat, *cit. L. 16. ibi: vicem testamenti exhibent*, (intellige effective non formaliter) *L. 5. d. jur. Cod. ita ex Anton. Gabriel. Commun. Conclus. Lib. 4. tit. 1. de test. conclus. 11. num. 3.* docet Bard. *d. l. §. 6.* Relativa rursus alia est declaratoria, quæ quidem nihil dat, ast sensum ultimæ voluntatis intuitu subjecti passivi aut objecti obscurum declarat, v. g. si dixerit testator Titius hæres esto, nec denotet de quo Titio senserit, item si pecuniam vel frumentum legaverit, nec quantitatem definiverit, utrumque autem in Epistola expresserit. *L. 21. §. 1. Ibi vel sua voce vel literis et rursus vel ex vicinis scripturis ff. qui test. fac. poss.* Alia Explicatoria seu determinans, quæ indefinite et generaliter, in alia dispositione ad hanc se referente

prolata aperit & distincte exprimit, v. g. quem heredem in Epistola scripsero is hæres esto. *L. 10. de cond. inst. L. 38. de condit. & demonstr.* differt à priori, quod ibi explicita, etsi quoad nos obscura, hic tantum implicita rei vel personæ expressio, illius nulla in priori voluntate sit facta mentio, utique vero hujus, *dict. text.* Alia denique Dispositoria, quæ nova & à priori voluntate etiam diversa continet. *L. fin. pr. de leg. 2. L. 18. de jur. Cod.* ad quam formula verbis superioribus proposita proprie pertinet, & his tribus casibus Epistola testati causam sequitur, quod & fit si vel precedat testamentum (intellectu enim juris semper posterior est) & voluntas postmodum secuta priori non sit contraria §. 1. *Instit. de Jur. Cod.* Qui eo modo satis bene (secus ac Wittenb. *ad fsta dict. tit. §. 14.* autumat) cum *L. 5. ff. eod.* cohæret, vel illud subsequatur *L. 2. §. 2. de Codic. L. 12. §. 5. de capt. & posth. revers.* tacite enim per testamentum literæ censentur confirmatae *L. 3. §. ult. L. 16. de jur. Cod.* indeque durationem & subsistentiam habent, unde & agnatione posthumi rumpuntur *L. 1. C. de Cod. jung. Vinn. ad §. 1. Inst. de Cod.* per se Subsistens, quæ ab intestato sustinetur, & imitatio vel supplementum Codicillorum vocatur, *L. un. §. sancimus C. de her. lib. toll.* Cujac. in parat. *Lib. 20. tit. 7. de jur. Cod.* iterum vel Dispositoria, quæ prævia quis quid post mortem suam fieri velit, ordinat. *L. 22. C. de fideic. L. 7. C. de test. L. fin. C. fam. ercisc.* vel Divisoria quæ inter hæredes ab intestato venientes bona dividit *L. fin. C. fam. ercisc.* aut Confirmatoria quæ mediante relicta in testamento jure invalido, idem est in Codicillis, aut etiam Epistola, novum robur accipiunt *L. 1. ibi: Literas emississe proponatis, quibus præcedens judicium confirmavit. Cod. de Codicill. L. pen. §. 2. de honor. poss. sec. tab.* ibique Gothofred. in not. quo etiam spectat si testamento ratione solennitatum imperfecto clausu-

prolog

39

clausula Epistolaris inferatur arg. *L. 29. §. 1. qui test. fac. poss. L. 13. de inoff. test.* add. *Carpz dec. 155. n. 3.* ibi: *aut cujuscunque tandem ultimæ voluntatis & n. 5.* ibi: **Oder ander Geschäfte eines letzten Willens** Brunn. ad *L. 1. n. 6. de jur. Codic.* Wissenb *eod. tit. n. 19.* alia Confirmatoria & Dispositoria simul, nihil enim prohibet quo minus Una Epistola & priorem voluntatem, quæ nulla est, confirmemus & nova quædam quæ in priori expressa non sunt, insimul disponamus arg. *§. 3. Inst. quib. mod. test. inf.* Ratione formæ alia Directa alia Fideicommissaria, maxime post exzquationem legatorum & fideicom. dicitur Brunn, ad *leg. 22. C. de fideic. L. 2. C. comm. de legat. & fideic.* utraque vel Privilegiata vel non Privilegiata *L. fin. C. fam. etc. L. 1. §. 2. C. de lat. libert. toll. Nov. 18. C. 7. Nov. 107. C. 7.* & à forma accidentali vel Clausa, Signata & non Signata *L. 89. de leg. 2. junct. L. fin. §. fin. C. de Cod.* de quibus singulis in progressu latius videbimus.

CAPUT II.

De Causa Epistolæ efficiente ejusque subjecto.

SUMMARIA.

<p>Ultimam voluntatem absolute Naturalis, Epistolam vero relate spectatam juris civilis esse, ac usum ejus in Repu-</p>	<p>blica tolli posse, in §. 1. probatur ibidemque causa efficiens proxima exponitur.</p> <p>§. 2. Epistolam non privilegiatam</p>
--	---

atam condere valentes, & generalem hac de re Regulam, ejusque declarationem exhibet.

Privilegiatam Epistolam ab Imperatore, Regibus, iisque qui Superiorem non recognoscunt, nec non certo respectu ab Augusta fieri, in §. 3. docetur.

Quid de Principibus Imperii statuendum? sub §. 4. requiritur.

§. 5. Privilegiatis Personis annumerat Parentes, inter liberos per Epistolam disponentes, & quid de Parentibus ad mortem damnatis sentiendum sit? cum limitatione ibid. declaratur.

Privilegium hoc Parentibus naturalibus non deberi, latè sub §. 6. demonstratur.

Varia genera privilegiatarum Epistolarum sub §. 7. recensentur, in specie autem exarata coram duobus testibus, ubi plurium copia non est, in via vel navis Epistolam, huc referri non posse indicatur.

Quibus temporibus in disponente requiratur habitas? sub §. 8.

Et quinam capere ex Epistola queant? sub §. 9. traditur.

In §. 10. ex privilegiata inter Parentes & liberos Epistola, extraneas personas nihil sibi acquirere posse, & quæ tales sint? monetur.

Quibus temporibus habitas in capiente ex Epistola de jure desideretur? in §. 11.

Et ane quoad hunc passum differentiam inter Epistolam per se subsistentem, ac eam qua confirmata dicitur invenitur? sub §. 12. insinuat.

§. 13. Personas mediante Epistola gravatas.

Itemque §. 14. eas ad quas Epistola dirigitur recenset, ibidemque an & quando capacitas in iis desideretur? exponitur.

Finis Epistola in §. 15. assignatur.

Quamvis ultimam hominis voluntatem absolute,
 quatenus de rebus suis disponendi facultatem, et-
 iam post mortem effective continet, spectatam, ju-
 ri naturæ, cum tempore, quo quis disponit, adhuc res sua
 fit, etiam si voluntatis executio post obitum usque differa-
 tur, abscribendam esse communi DD. calculo comproba-
 tum extet, vid. Grot. *de jur. B. & Pac. Cap. 6. n. 14.* Ludw.
de ult. volunt. p. 4. Cap. 2. th. 1. Struv. *Exerc. 32. th. 3.* Magnif.
 Dom. Hert. *in diff. de Social.* ubi dissentientibus, ex asse satis-
 fecit *sect. 3. §. 20.* Epistolam tamen relatè ad Rempublicam
 Romanorum consideratam, juri civili natales debere ne-
 mo facile, ut opinor, qui paulo exactius, olim non nisi me-
 diante testamento Romanis supremum animi judicium ex-
 ponere permissum fuisse, jussum autem Codicillarem nul-
 lam juris auctoritatem obtinuisse, donec Augustus & mo-
 do huic disponendi firmitatem adderet, & hæredes necessi-
 tate præstandi relictum adstringeret, & robur insimul fidei-
 commissis tribuerit, *pr. Inst. de Codic. §. 1. de fideicomm. hæ-
 red.* mecum perpenderit, inficias ire audebit. Cum igitur
 per Epistolam non nisi fideicommissa ante exæquationem
 legatorum & fideicommissorum relinquerentur *L. 7. C. qui
 test. fac. poss. L. 22. C. de fideic.* hæc verò ante tempora Augusti
 Imperatoris in juris observantiam nec dum transiverint, con-
 sequens omnino est. Epistolam non tantum eatenus, sed &
 quatenus regulariter non nisi quinque testibus præsentibus
 perficitur *L. fin. §. ult. C. de Codic.* juris civilis dicendam esse
L. 1. §. 2. de lat. libert. toll. Hinc nemo dubitat, posse eum,
 penes quem est τὸ Κόμισμα in Republica, modum hunc per ul-
 timam voluntatem disponendi, pro lubitu eliminare, si-
 cuti enim libera voluntate & non ex præcepto ordinarius
 epistolarum usus capit ita & ex beneplacito Imperan-
 tis

D

tis

tis rectè tollitur Struv. *cit. loc. in fin.* tantum de causa efficiente remota, proximam voluntas disponentis constituit *L. 12. §. ult. in fin. de leg. 1. L. 18. ibi: valere volo. de jur. Codic. L. 75. §. L. 89. pr. de leg. 2.*

§. II.

In subjecto (1) personas ultimam hanc voluntatem ordinantes (2) per eam honoratas. (3) mediante ista gravatas & (4) ad quas Epistola rite dirigatur considerabimus. Quod prius attinet, sicuti Epistolam à voluntate conficentis dependere diximus, ita ut in subjecto activo, Velle naturaliter, moraliter, & civiliter non deficiat, experimus *§. 1. & 2. Inst. quib. non est perm. sac. test. L. 5. L. 9. & 19. C. cod. L. 8. §. 15. ff. d. tit. &c.* voluntate hac legitime præsupposita. Epistolam non privilegiatam condunt Mares *L. 41. §. 2. de leg. 3. & Fœminæ L. 78. §. 1. de leg. 3.* Juvenes qui in impuberi ætate amplius constituti non sunt arg. *L. 5. qui test. facer. poss. L. 3. C. de test. & Senes, L. 3. C. qui test. sac. poss. Sanni & corporis ægritudine preffi L. 2. ff. cod. modo utroque casu sensa animi adsint d. L. 3. quæ mentis sanitas tam diu, donec probetur contrarium, præsumitur Brunn. ad d. L. 2. Carpz p. 3. C. 3. d. 3. Laici & Clerici, modo de rebus suis disponere possunt Barry *dict. loc. Zœf. ad tit. ff. qui test. sac. post. n. 24.* in genere omnes qui testamentum vel Codicillos condere, etiam Epistolam conficere queunt *L. 8. §. 2 L. 6. §. pen. ff. L. 5. C. de Cod.* cum enim in illa ut plurimum non nisi de Legatis & fideicommissis disponatur *L. 22. de fideicomm. L. 7. C. de test.* hæc verò tantum à testari valentibus rectè relinquuntur *L. 2. ff. d. leg. 1.* consequens omnino est, ratione subjecti activi, inter testamentum, Codicillos & Epistolam, nullum differentia vestigium reperiri, proinde: quia materia hæc cuivis obvia, & ab aliis jam tum sufficienter enucleata extat,*

extat, tritis diutius haud immorabimur, vid. interim Struv. *Exerc. 32. ib. 5. & sequent.* Dom Stryck: *de Cant. ult. vol. Cap. 3. & 4. Barr. d.l.* Illud saltem pro declaratione eorum quæ supra *cap. 1. §. 1.* dicta sunt addentes, quod prohibitus testari Epistolam conscribere nequeat, scilicet si impedimentum venit ex legis seu juris communis dispositione, secus ubi illud ex facto vel specialis juris determinatione vid. *Cap. 1. §. 11. resultat.* Brun. *cum alleg. ad L. 8. §. 2. de jur. Cod. Bard. de sched. test. cap. 3. §. 1.*

§. III.

Privilegiatam Epistolam conscribunt (1) Imperator nec non Reges & Principes absoluti qui superiorem non recognoscunt, tales enim supra legem positivam non sub ea sunt, nullisque juris Justiniani vinculis constringuntur, sed sola eorum voluntas per Epistolam sufficienter declarata, sine ullis legum adminiculis vel requisitis, necessitatem obediendi inducit arg. *L. 31. de LL.* Proinde nemo, Caroli secundi Hispaniorum Regis ultimi Testamentum, nisi aliis defectibus laboraret, ob id solum, quod testibus destituatur, nullum dicere auderet, imo quamvis tam de Carolo Magno, qui etiam Codicillos ab Episcopis & Abbatibus subscribi fecit, quam Wilhelmo Gloriosissimo Angliæ Rege, præter Notarium Publicum testes adhibente, aliorumque quos recenset Dom. Stryck. *de cant. test. Cap. 5. m. 1. §. 4. & 5.* passim profert exempla, qui scrupulosas legum subtilitates vel secuti sunt, vel etiam exsuperarunt, tamen quia id ex merito ipsorum beneplacito processit, inde ad juris necessitatem nihil inferri poterit, admittimus tamen, ut & cit. Dom. Stryck notat, securitatis gratia, ne postmodum vel de manu Regis vel de libera ejus voluntate quæstio oriatur, tutius esse si in testimonium etiam testes adhibeantur. Quod de Impera-

peratore diximus, idem ad Augustam, quando Princeps eam vult privilegii sui esse participem, extendimus dict. *L. 31. de legib.* alias Epistolam ordinario jure conscribere tenetur.

§. IV.

Sed quid de Principibus Imperii dicemus? certe plures sunt, qui eos privilegiatorum numero accensent Schilt. Jp. publ. *L. 2. tit. 9. §. 2.* M. ab Ehr. *de Stat. Imp. c. 26. cum alleg.* sed vereor, ne sententia hæc satis tuta sit, sunt enim Imperii nostri membra & subditi (voce tamen hac ab omni imperfectione politica purgata Rhetz. *de jur. public. Lib. 1. tit. 3. §. 2.*) Ord. Cramer. *de Ao. 1555. P. 2. tit. 1.* Maurit. *Part. post. Consil. 1. n. 44. § sequent.* adeoque à nexu jurium ab universitate vel Republica latorum non perinde se, ac suos subditos eximere queunt, quid quod constitutio Maximil. *de Ao. 1512.* generalis sit, & Principum controversia in Camera Imperiali, ac Judicio Aulico secundum dispositionem juris communis decidantur, *Recess. Imp. de Ao. 1555. p. 1. tit. 57.* & *Ordin. judic. Aulic. tit. 7.* ibi: **Das die Käyserliche Wahl, Capitulation, alle Reichs Abschiede / Cammergerichts Ordnung etc. Corpus Juris Civilis & Canonici, und der Stände Privilegia auff der Reichs Hoff Rathes Taffel!** damit man sich deren in zweiffelhaftten Fällen gebrauchen könne / stets vorhanden seyn sollen. Adeoque regula; tantum potest Princeps in territorio, quantum Cæsar in imperio, hic vires suas, uti alias multoties, perdit, & saltem quoties spectatur ut Imperans in ordine ad subditos, non ut pareas respectu Imperii cui subest, procedit. Neque capio ipsorum sententiam, qui exinde dispositionem Principum ultimam jure militari, quod juxta instrumentum pacis & jus belli & pacis exercent *Art 8. §. 6. gandeant,* valere contendunt, cum privilegium militibus concessum iis tantum

tum

tum, qui actu militant, in castris vel conflictu publico constituti sunt, competat *pr. §. 3. Inst. de mil. test. L. 1. de test. mil. Const. Max. 1512. Rubr. von test. §. und sollen L. 20. 38. L. 36. 43. ff. §. L. 6. C. de test. mil. sententiam nostram tumentur Cocc. diff. de test. Princ. vel Comit. §. 19. & sequent. Rosenth, de feud. Cap. 12. concl. 10. n. 15. sanè si Princeps quæ Pater vel miles testetur, privilegiato modo sine dubio disponere poterit, imò probabile est, posse Principem filio suo, ut sine requisitis civilibus Epistolam conscribat, permittere, cum hic ut Imperans spectetur, & consentiendo sibi non aliis oblit Dom. Stryk. *de caut. ult. vol. Cap. 5. m. 1. §. 19.* quam sine Patris consensu cum Eyb. *de test. Princ. C. 1. §. 13.* contra Schilt. *Jurisp. public. lib. 2. tit. 8. §. 1.* recte irritam pronunciat idem *in §. 17.**

§. V.

Privilegiatis personis (1) annumeranus Parentes utriusque sexus, arg. *Nov. 105. Cap. 1. Nov. 18. C. 7. L. fin. ibi: etiam si Epistola Parentis esse memoretur C. fam. ercisc. eadem enim Pietas, Reverentia & Obsequii gloria Parentibus à liberis debita, & præsumptio exclusæ fraudis, quæ omnia testamento robur tribuunt etiam privilegiatam Parentum inter liberos Epistolam sustinebunt L. 7. C. de test. man. Dom. Christ. Harpp. *de admixt. pers. extr. in disp. par. inter lib. th. 22. vers. tert. cum Parentes adde Berlich. part. 1. Concl. 2. n. 15. Carpz. p. 3. Const. 1. Def. 33. n. 2. Mencken. disp. 19. th. 2. in fin. Pantfchm. L. 2. Q. 1. n. 3.* Quod ampliatur Menckenius *disp. 12. th. 27.* ut etiam procedat in Parentibus ad mortem damnatis, scilicet quoad mores hodiernos (secus ut de jure civili Struvius *Exerc. 32. th. 8.*) eo quod improbitas & malitia Parentum, liberos à Reverentiæ & obsequii vinculo nullatenus liberet *Nov. 12. cap. 2.* Militibus quoque de*

D 3

pecu-

peculio castrensi, quamvis delictum militare commiserint, nihilominus testari permittatur *L. 11. de mil. test.* quidni ergo Parentibus? Etsi forte alicui sententia hæc dubia videatur, mitiorem is & benigniorem in dubio viam eligere debeat *L. 42. d. pæn. L. 12. de R. J.* porro ait male facta quidem favorem non mereri *L. 52. de rejud.* imò iis honorem & insignia tolli *L. 12. C. de dignit. L. 52. de rejud.* inde tamen ad ablationem specialis istius privilegii, quippe quod etsi, secundario, favorem liberorum respicit Ludvv. *de ult. vol. pagin. 340.* Dnus. Christ. Harprecht *de admixt. extr. pers. in disp. test. int. lib. §. 4.* minus recte concludi, in qua nunc ulterius inquirere non vacat, interim præjudicium quod testamentum paternum spectat Carpz. *part. 3. const. 6. def. 2.* & Brunn. *ad Auth. bona damnatorum C. de bon. proscript.* Finckelth. *obs. 43. n. 29. seqq.* exhibent. Limitanda tamen hæc opinio in casu quo delictum confiscationem bonorum post se trahit, aut quicquid defunctus possedit, parti læsæ in satisfactionem assignatur, tunc enim per necessariam consequentiam Epistola Patris nihil operabitur Struy. *d. loc.* & Menck. *disp. 19. th. pen.*

§. VI.

Cæterum hic operæ pretium erit, famosam illam & variis DD. altercationibus nobilitatam quæstionem, num Parentes naturales etiam privilegiato modo Epistolam inter liberos conficere queant? paulo altius discutere, & quidem quod Matrem attinet, hanc ob mutua amoris & successivonis ab intestato quæ inter eam & liberos locum capiunt vincula §. 3. *de Sēt. Orfic. L. 5. C. eod. L. fin. C. de nat. lib. L. 5. §. 4. de agn. & al. lib.* id facilius concedunt DD. Beatus Brunn. *ad Auth. quod sine C. de test. n. 5.* Dom. Stryk. *cum alleg. de caut. ult. vol. cap. 10. §. 5. ex Jul. Clar. Boer. & Valquez.*
Menck.

Menck. *disput. 19. thes. 10. in fin.* Ludvv. *de ult. vol. p. 333.*
 quoad Patrem, alii Affirmativam, tum quod sub generali
 Parentum & liberorum nomine naturales quoque contine-
 antur *L. 6. de in jus voc. §. fin. Inst. de nupt. Nov. 89. Cap. 12. §.*
 2. tum quod & reverentia Parentibus naturalibus debeat ur,
 & temperata quadam mutua successio inter eos recepta le-
 gatur, *Nov. 89. C. 12.* tum denique *per L. fin. ibi: quas quo-*
cunque modo C de confirm. tut. & hanc sententiam sequuntur
Carpz. J. P. F. p. 3. c. 4. def. 24. Eckh. comment. ad ffr. tit.
quitest. fac. poss. §. 13. Mev. ad J. lub. p. 2. t. 1. art. 2. n. 29. Hartm.
L. 2. t. 38. O. 3. n. 16. Menck. cum alleg. d. 1. th. 9 Alii
 Negativam ideo ruentur, quia Leges de ultima voluntate
 inter liberos privilegiata loquentes de filiis propriè talibus *L.*
69. de leg. 3. L. 8. §. 1. de vulg. & pup. subst. quo nomine non
 nisi largo concipiendi modo naturales ipso Menck. fatente
 mactantur *L. 88. §. 12. de leg. 2.* intelligi debeant, uti senti-
 unt *B. Brunn. cit. loc. cum alleg. Fachin. contr. L. 4. G. 3. Ludvv.*
d. 1. Gail. 2. O. 112 n. 18. Enek. de privil. par. priv. 15. C. 1. n.
9. §. 13. Thessaur. dec. 94. Schuz. in comp. p. 319. Clar. sent.
L. 3 §. testamentum Q. 1. n. 1. Gosvv. ab Esbach. & quos
 præter memoratos in not. ad *Carpz. p. 3. C. 4. definit. 24.* ci-
 tat. cui opinioni & nostrum qualemcunque calculum adji-
 cimus, ita tamen ut Matri æque ac Patri dispositionem hanc
 privilegiatam denegemus, proprie enim liberorum ap-
 pellatione non naturales sed saltem legitimi veniunt *L. 6.*
de his qui sunt sui l. jur. Nov. 117. C. 2. strictam autem & præ-
 sam in privilegiis specialibus, interpretationem, præsertim
 ubi de mente concedentis evidenter non constat, sequen-
 dam esse in confesso est vid. *Dom. Harpp. cit. loc. §. 9. & ar-*
 cta hæc vocis acceptio abiende luculentissime patescit, quod
 Constantinus Imperator in *L. fin. C. fam. etc.* inter suos sal-
 tem

tem & emancipatos privilegiatam hanc ordinationem admiserit, adeoque tum temporis neque Mater utpote suis & emancipatis destituta, privilegiato modo disponere potuerit neque sub librorum nomine naturales, uti sole clarius apparet, fuerint comprehensi, postmodum Constit. Theodos. extensio privilegii quidem ad Matrem in *L. 21. §. 1. C. de test.* eatenus, ut quemadmodum Pater non nisi legitimis per *L. fin. C. fam. etc.* ita & Mater iisdem bona sua sine legum solennitate relinquere queat, ast nulla ulterior ampliatio intuitu liberorum facta legatur, neque ulla versimilis ratio appareat, cur, cum liberorum nomen in *L. ult. C. fam. etc.* suos & emancipatos itaque non nisi legitimam Patris sobolem denotet, in *L. 21. §. 1. C. de test.* tacente Imperatore etiam ad alios quam legitimos utriusque Parentis debeat extendi, atque ut ea de re tanto minus dubii superfit, Justin in *Nov. 107. C. 1.* verbo filiorum utitur, per quos regulariter ii tantum, qui ex iustis nuptiis progeniti sunt, indicantur *L. 6. de his qui sunt sui vel al. jur.* Cateri extraneorum loco habentur *d. l. 21. §. 1. de test.* Reverentiam Patri naturali cum incertus reputetur denegat Dom. Stryk *d. l.* & si eam maxime respectu Matris exigeremus, tamen inde, partim quia tantum causam privilegii impulsivam constituit, neque per se sola operatur, partim & præcipue hæc non nisi observatis legum requisitis ad obsequendum ultimæ parentum naturalium voluntati liberos obligare valet, vid. Harpp. *d. l. §. 4.* Theodos. Schöpffer *de jur. vitric. & privign. p. 2. C. 1. n. 117.* & sequent. apodictice nihil concluditur, multo minus ex successione ab intestato quæ intuitu Patris satis restricta est, ad exercitium hujus privilegii, ne & fratres reliquosque cognatos, contra omnem rationem simul completamur, quicquam inferri poterit denique Fachinl, Ludvv. &

& Enek. verba *d. l. fin. quocunque modo C. de conf. tut.* non ut perfectus & imperfectus testandi modus (quod sui oblitus, consentiens alias nobiscum Brunn. *d. l. dissentientibus* concedit) iis indigetur, sed ita ut ad validitatem tutoris a Patre naturali filio dati, & per Pratorem confirmandi, num per viam actus inter vivos, an ultimæ voluntatis, (legalis tamen,) ipsi debita legibus portio obveniat, nihil interesse demonstretur, capienda esse bene monent: Eaque interpretatio si rō dederint ad actus inter vivos rō reliquerint ad ultimam voluntatem referamus, manifesta efficitur. Caterum qui affirmativam propugnant, idem jus quoad spurios etiam in Patre, (licet quidam vir doctus obloquatur) nostris saltem moribus admittere coguntur, cum enim hodieum concubinatus æque ac stuprum prohibeatur, differentiam inter liberos eo ipso, quod juris effectus attinet, etiam sublatam esse evidenter apparet vid. B. Brunn. *ad L. fin. C. Famil. etc. Struv. Exerc. 38. th. 23.*

§. VII.

Huc referuntur (3) milites, sicuti enim hi nullis solemnitatibus intervenientibus recte testantur, solaque eorum voluntas pro lege servatur *pr. Inst. de test. mil. L. 1. ff. L. 3. C. eod.* ita quoque Epistolæ ab ipsis in conflictu exarata privilegato modo sustinebuntur, *Recess. Imper. de ann. 1612. tit. von den Notarien & arg. L. 3. de test. mil. L. 36. eod.* (4) certo respectu rustici, vel Nobiles ruri degentes *L. fin. C. de test.* (5) Si quis in favorem piæ causæ *cap. 11. X. de test. Carpz. d. l. n. 3.* vel (6) tempore pestis aut alius morbi contagiosi v. gr. in dysenteria maligna *Carpzov. part. 3. C. 4. def. 2.* (quod non sine ratione dubium dicit esse Brun. *ad L. 6. C. de test. n. 6.*) epistolam scripserit *arg. d. L. 8. C. de test. Carpz. decis. 2. Berlich, d. l. n. 8.* neq; ad validitatem Epistolæ, ut vel ipse disponens

E

nens

neus decumbat, vel domus ejus infecta sit, præcise requiri-
 mus, sed ut graffetur lues in urbe vel pago sufficere putamus,
 recte enim B. Brunn. d. l. n. 7. ait, *difficillimum est in pestis pe-
 riculo septem testes conquirere*, adeoque secundum consuetudi-
 nem, quæ probanda, passim duos tantum ultimo elogio ad-
 hiberi ex Mynf. Gail. aliisque notat Struv. *Exer. 32 th. 21. &
 quamvis Idem in Jurisprud. Rom. Germ. For. Lib. 2. tit. 16.
 §. 12. supremam in navi vel via moribundi coram duobus
 testibus, ubi plurium copia non est, declaratam homi-
 nis voluntatem, privilegiato plane modo, quasi tunc recur-
 sus ad Jus Gentium fieret, ex Mey. adjus Lubec. p. 1. art. 2.
 n. 59. & sequent. aliisque sustineat, tamen cum sententia hæc
 juris fundamento destituatur, & privatus de requisitis Le-
 gum dispensare nequeat, sed ea, modo firmitatem actuicon-
 ficiendo induere velit, præcise sequi teneatur L. 5. C. de leg.
 L. 27. de R. J. L. 3. qui test. sacer. poss. Porro inopia testium
 à juris observantia non excuset, L. 8. §. 2. de jur. Cod. verum
 ad id autoritate Imperantis opus sit, uti patet exemplo
 fideicommissorum & codicillorum à Lentulo Augusti lega-
 to in Africa conscriptorum §. 1. de fideic. hered. pr. Inst. de
 Cod. denique Nov. Leonis 41. in Occidente nunquam juris
 robur obtinuerit, hinc sententiam hanc minus tutam puta-
 mus, & utique æquitas prætensa à legali probe distinguen-
 da L. 91. §. 3. de V. O.*

§. VIII.

In exarante epistolam requiriturabilitas & tempore
 confectiois, & mortis pr. Inst. ibi: *Licet sua potestatis factus
 decesserit & §. 1. J. quib. non est permiss. sac. testament. neque suf-
 ficit prius, quoties supervenit impedimentum juris, veluti
 patria vel dominica potestas §. 4. quibus modis Test. infirm. L.
 6. §. 5. & seq. de inj. rupt. & irr. fact. test. secus est in impedi-
 mento*

mento facti, utpote si in furorem vel prodigalitem dilabatur §. 1. & 2. quib. mod. test. inf. unde patet, nunquam sufficere habilitatem tempore mortis, si ea tunc, cum exaratur epistola, deficiat L. 1. §. 8. de bon. poss. contra Tab. Bach. & Vinn. ad §. 1. & 2. Inst. quibus non est perm. sed quid de epistola per testamentum confirmata dicimus, an etiam ad hujus subsistentiam tempore confectionis habilitas desiderabitur? Sane si incapacitas provenit ab impedimento naturali v. g. quod furiosus vel prodigus epistolam exaraverit, per se patet, scripturam hanc nullum juris effectum sortiri L. 2. §. 3. de jure Cod. L. 40. de R. J. Si vero à status mutatione, & tunc disponens vel in ea conditione moritur, vel pristinum statum habilitatis recuperat, priori casu non subsistet epistola tempore invaliditatis facta L. 7. de jur. Cod. quia & testamentum sine dubio nullas vires habet §. 4. Inst. quib. mod. test. infirm. L. 6. §. 5. & 6. ff. de inj. rupt. & irr. fact. test. L. pen. §. 2. de bon. poss. sec. tab. posteriori subdisting. an mutatio prior fuerit necessaria, & epistola, quia nullum hic ordinantis factum, ex quo mutata voluntas colligi queat intercedit, jure sustinebitur. L. 12. §. 5. de captiv. & possil. revers. L. 6. §. pen. de inj. rupt. Si voluntaria, non aliter valebit cum testamento epistola, quam si post emancipationem, vel Codicillis vel alia nova epistola, se cum priori voluntate mori velle noviter declaraverit L. 8. §. 3. de J. Cod. L. p. §. 2. ibique Brunnem. cum alleg. de bonorum poss. sec. tab. add. Vinn. §. 6. quib. mod. test. infirm. Strauch, Dissert. Justin. 9. §. 32.

§. IX.

Accipere possunt ex epistola omnes ii, cum quibus est testamenti factio passiva arg. §. 24. Inst. de leg. Parentes siue Imperantes sint, quamvis enim olim ex Laudabili Imperato-

rum Valentis Theodosii & Arcadii Constitutione non nisi solenni modo per testamentum aliquid, nil vero per Codicillos vel epistolam relinqui potuerit *L. 2. ibi? Quae Codicillis aut epistolis, Nobis Necessitudinibusve nostris relinquuntur, non admittimus, sibi ille usus inter privatos ratur, & rursus; Ceterum quod ad Nos Nostrosque attinet Codicillos & epistolam adeo resutamus, ut ex illis, etiamsi veras eas esse Quaeestionum regula approbavit, quicquid Nobis relictum nostrisve constiterit, ad liberos defuncti: vel si non sint ad proximum quemque iudicii nostri humanitate pertineat &c. Cod. Theodosiani de testam. & Codic. tamen ordinatio haec fatum passa, & generaliter Fisci locupletandi gratia, ut loquitur Gothofred. ad dict. *L. 2. C. Theod. Principem etiam ex Codicillis vid. L. 1. de jur. Fisc. vel Epistola capere posse statutum est L. 7. C. qui test. fac. poss. Neque refert Liberi L. 37. §. 3. de Leg. 3. L. 89. d. Leg. 2. L. 77. §. 26. eod. Cognati L. 30. §. fin. de adim. transf. legat. an Extranei fuerint L. 75. ad SC. Treb. quinam autem facultate capiendi ex testamento destituantur, in genere traditur à Struv. in *Ex. 36. Th. 3.***

§. X.

Illud saltem monuisse juvabit, in epistola parentum inter liberos privilegiata extraneis, veluti Privignis vid. Dnus Christoph. Harpp. *de adm. pers. extr. in disp. par. int. lib. §. 12. Liberris Unitis Harpp. d. L. §. 10. Adoptatis, ubi adoptio imperfecta subest Menck, disp. 19. Th. 13. Genero & Nurui Harpp. dict. l. §. 13. Mantic. decis. Pal. Quae. 34. 35. Marito & Uxori Harpp. dict. l. §. 14. & sequent. &c. nihil relinqui posse: L. 21. §. fin. C. de testam. L. ult. C. famil. etc. Nov. 107. C. 1. Struv. *cum allegatis Exerc. 32. Th. 19. Dnus Stryk. de Cautel. test. C. 23. §. 20. & 23. Et quamvis Dnus Lynk. D. 226. in epistola matris divisoria inter liberos suos & privignos, quos aequae suos dilexit, facta, quia, ut inquit, schedula privata**

con-

continens voluntatem parentum inter liberos si propria manu parentis scripta sit vel subscripta valet, aliud obtinere statuat, tamen cum id, quod parentum liberorumve favore specialiter introductum est, ad privignos non spectet *arg. L. 3. § 11. C. de furt. L. 1. §. fin. de postul.* Insuper *L. fin. C. fam. etc. & L. 21. §. 1. C. de test.* inter eos solummodo liberos, qui successionem ab intestato prætereunt, privilegiatam dispositionem admittant, sub quo censu utique privigni non numerantur, neque sola affectio mensuram privilegii expleat, alias enim maritus uxori & vice versa, in tali dispositione benefacere possent, quod tamen ne Lynk. quidem, uti ex *Decisf. 1375. Dabeneben auch sein Weib in solcher Disposition zu fördern bedacht / welches eine Divisio paterna nicht verstatet / noch derselben gemäß ist /* admittere audeat, hinc credendum est, eum ad alias potius decidendi rationes, quam ad supra adductam respexisse, quod enim extraneæ personæ in epistola privilegiata nil relinqui queat, id tum à jurium in hac Nostra æque ac testamento obtinentium, paritate & rationis nempe fraudis, quæ præsertim in ultimis voluntatibus non injuste metuitur, præcavendæ necessitate, tum à *Nov. 107. C. 1.* quippe quæ de omnibus ultimæ voluntatis speciebus privilegiatis agit, & indistincte item circa extraneas personas disponit, generalitate, tum denique à diferta legislatoris in *L. fin. ibi: vel Codicillus seu epistola parentis esse memoretur &c.* ac paulo post si vero in hujusmodi voluntate designatis liberis alia sit mixta personam permixtam pro nulla haberi *C. fam. etc. de determinatione* dependet. Ita in terminis Dominus Christoph. Harpp. *d. l. §. 23.*

§. XI.

Insuper sciendum in eo, qui aliquid ex epistola fideic. capere

E 3

capere cupit, tribus temporibus requiri habilitatem, epistola, mortis, & si fideicommissum universale relinquitur, tempore hereditatis restituendæ §. 4. de her. qual. & diff. L. 49. §. 1. de hered. inst. adde L. 3 §. 1. de his quæ pro non script. habent. §. 24. Inst. de legat. media autem tempora non nocent dict. §. 4. add Vinn. ad §. 1. de m. caus. don. n. 3. Et quamvis in successione ab intestato ex mente Vinn. ad §. 4. Inst. de hered. qual. & diff. capacitas tantum tempore mortis inspiciatur ex epistola autem parentum privilegiata ab intestato ad successionem liberi vocentur L. fin. C. fam. etc. tamen dictus Author de successione ab intestato loqui videtur, quæ nulla dispositione patris præcedente contingit; secus quæ ea prævia obtinet vid. §. 6. Inst. de leg. agn. succ. quid enim si prælegatum in Epistola relinquatur filio vid. Dn. Stryck. de caut. ult. vol. c. 10. §. 7. numquid & tempore factæ Epistolæ, ut initium capiat, habilitatem desiderabimus? id utique asserendum, quod enim si disponens tempore exarationis decessisset, inutile foret, id legatum quandocunque decesserit, non valebit L. 1. de R. Canon. add. §. 24. Inst. de legat. & Vinn. ad §. 1. de M. C. don. n. 3. ut proinde in his nihil specialiter statuendum esse existimem.

§. XII.

Ceterum sermonem nobis esse de Epistola per se subsistente non vero ea, quæ vires ex testamento capit ex prædictis sua sponte patescit, quod enim hanc attinet quamvis honoratus tempore epistolæ confectæ incapax sit modo tamen tempore testamenti conditi habilis reperiatur, id relicto non oberit, quia hoc tempus est medium inter factum testamentum & mortem testatoris, cujusmodi non nocet executioni ultimæ voluntatis dict. §. 4. de hered. qualit. & diff. graviter quidem obstat L. 2. §. 2. de jure Cod. ubi servo qui tempore

pore testamenti facti proprius erat, tempore Codicillorum alienus, libertas directa denegatur: manifesto exemplo etiam tempus epistolæ conscriptæ inspiciendum esse. Communiter Dd. particulam *NON* delendam esse censent, Colleg. jur. Argent sub tit. *de jur. Cod. th. 19.* transpositionem esse factam autumat, quod sequitur Bardili de scheda testam. c. 3. §. 6. Verum quia violentas manus textui adhibere potestatem Jure Consulti longe egreditur, hinc forte commodius dicimus, casum ibi proponi, ubi servus quidem proprius testamenti facti, Codicillorum autem & mortis testatoris tempore alienus fuit, tunc enim quia uno ex duobus temporibus habitas defecit, proindeque libertatem directam capere non potuit, fideicommissariam ei tantum defendi Julianus docet. Hæcque responsio per verba fin. §. 2. quibus utroque casu ibi proposito libertates directæ deficere & fideicommissariae competere dicuntur, evidenter juvatur, add. *L. 6. §. fin. L. 14. L. 2. §. 1. de jure Cod.*

§. XIII.

Possunt autem gravari epistola omnes, qui sunt honorati, sive hæredes ex testamento sive ab intestato venientes fuerint §. 10. *Inst. de fideic. hæred. §. ad SC. Treb. L. 89. de leg. 2. L. 75. ad SC. Treb.* etiam hæres hæredis sub nomine appellativo *L. 5. §. 1. de leg. 3.* non proprio oneratus, *L. 6. §. 1. de leg. 3. L. 9. C. de fideic. Struv. Ex. 36. th. 13.* Legatarius & fideicommissarius *L. 78. §. 1. de leg. 3. L. 30. §. f. de adim. vel transf. leg.* Donatarius mortis causa *arg. L. 77. §. 1. de legat. 2.* Imo Donatarius inter vivos, modo donans, ut reddantur bonis, quibus quis ea per ultimam voluntatem est relictorus stipulatus fuerit juxta textum singularem in *L. 37. §. 3. de Leg. 3.* ubi Filium, licet Patris hæres non sit, ex fideicommissio tamen per modum contractus inito teneri, etiam notat Bruun.

§. XIV.

§. XIV. In eo denique ad quem Epistola dirigitur, habilitatem non desideramus, non enim hic agitur de obligatione ab utriusque voluntate sed de actu ab unius arbitrio dependente, egregiè hanc in rem Lauterb. *hæc restringenda sunt* inquit, *ad ea, quæ non solo mittentis consensu perficiuntur, sed ad sui perfectionem etiam alterius & quidem ejus, ad quem Epistola mittitur, consensum requirunt. Caterum in illis, quæ unius voluntate peraguntur, etiam ad prædictas personas cum effectu epistolæ mittuntur.* Hinc quin valeat epistola ad filium vel alium furiosum, prodigum, infantem, naturam mutum & surdum directæ, qua accedentibus testibus fideicommissum velinquitur, nullus dubito arg. L. 75. L. 77. §. 26. ff. d. Leg. 2. Non enim queri oportet cum quo de supremis quis loquatur, sed in quem voluntatis intentio dirigitur. d. L. 77. §. 26. in fine L. 22. C. de fideicommiss. *Dissert. de Epistola. tb. 11.* Et quod ibidem addit modo testamenti factionem passivam habeat & aliquid ex testamento capere possit: Id tunc verum esse puto, si quis in Epistola sit honoratus, secus quando contenta favorem alterius respiciunt, tunc enim hujus personæ ministerio saltem utitur disponens, adeoque conditionem ejus v. gr. peregrinitatem aliudve impedimentum validitati nullatenus obstare arbitraret arg. L. 7. §. 1. de instit. act. vid. Lauterb. *disp. de Nuncio C. 5. tb. 7.* neque etiam ultima voluntas quia inhabilis Epistolam hæredi vel honorato tradit, sed quia capax literas exaravit, sustinetur. Hinc sua sponte finit quod casu quo ex persona ejus cui epistola offertur, eadem substantiam capit, etiam habilitas in acceptante requiratur, qua de re sub causa formali latius differemus.

§. XV.

Finis epistolæ cum aliis ultimarum voluntatum speciebus

bus convenire videtur, nimirum ut quid post mortem nostram fieri velimus, manifestum reddamus arg. L. 28. ff. de pos. mediante ea quodlibet honestum desiderium non tantum exponamus, sed & promptam ejus impletionem optemus, ergaque bene meritos, quosque in amore & deliciis habemus, affectionem nostram contestemur L. 75. de Leg. 2.

CAPUT III.

Causam Epistolæ præsentis Materialem exponit.

SUMMARIA.

RES singulares & universales, quo ad illas fideicommissa, etiam familia relicta, & legata, non saltem ratione constitutionis, sed & ademptionis esse obiectum Epistola in §. 1. demonstratur.

Et §. 3. generalem hac in materia regulam proponit.

Qua etiam in §. 4. ratione rerum universalium traditur, eaque Epistolis confirmatis, sub diversis tamen distinctionibus, applicatur.

Quid de tutoris constitutione, & libertatis datione sentiendum sit & secundum varia Epistolæ genera in §. 2. elucidatur.

§. 5. 6. & 7. Plures Applicationes.

§. 8. Regula exhibitæ limitationes continet.

F

§. I.

Objectum Epistolæ, tam res singulares, quam certo respectu universales constituunt, quod illas attinet Non modo (1) fideicommissa, etiam familiæ Knipsch. de fideicommiss. famil. cap. 6. n. 27. Verum & (2) legata mediante Epistola sapius relicta esse ex L. 22. C. de Fideicommiss. L. 1. C. de Cod. L. 75. de Sc. Treb. L. f. de Leg. 2. clarescit, ita enim jure Consultus Paulus in L. 38. de Cond. & dem. inquit, *si ita scripsero quantum Codicillis Titio legarvero, licet Codicillis legatum explicetur, tamen ex testamento valet, solaque quantitas in Codicillo delata est, nam apud veteres legata talia fuere, quantum ei per epistolam scripsero, quantum ex illa actione detraxero, heres dato, Quod de epistola testamento confirmata de qua cit. L. 38. manifeste loquitur, minus dubii habet. Valent enim ea perinde ac si in testamento scripta essent L. 2. §. 2. de jur. Cod. L. 30. §. f. de adimend. vel transf leg. L. f. de leg. 2. sed progressu temporis ut supra monitum post exæquationem Legatorum & fideicommiss. in L. 2. C. Commun. de leg. Legata (quicquid velit Don. p. 1. L. 8. C. 14. Lit. a.) perinde ac fideicommissa etiam in Epistola per se subsistente, seu ab intestato, relinqui posse verius est, dum enim eandem legat. & fideicommiss. ubique naturam esse voluit, exæquando, ut quod in fideicommissis jus erat, illud quoque in legatis imposterum servetur, per necessariam consequentiam imperator effecit §. 3. Inst. de leg. Nam §. 10. Inst. de fideic. hereditat. & L. 36. de legat. 2. jus vetus, quo adhuc distincta fideicommissorum ac Legat. indoles obtinuit, quæque ne studiosa juvenus confusa rei tractatione deliquium patiat, separatim exponitur dict. §. 3. Inst. de leg. non vero rempora exæquationis subsecuta, uti apud plerosque in confesso est, respiciunt vide*

vide Vinn. & Hopp. ad cit. §. 10. eaque sententia, quod non tantum fideicommissa, sed & legata in Epistola relinqui queant, communiter recepta videtur Brunn. ad L. 22. C. de fideic. Mantio. de conjecturis ult. vol. lib. 1. Tit. 11. Menck. disp. 19. th. 16. Nicol. de Passer. de script. privat. Lib. 3. quest. 22. 23. Lauterb. disp. Synopt. de Epist. C. 5. Th. 23. & Colleg. Theor. pract. tit. de Jur. Cod. §. 12. Joh. del Castillo L. 4. quot. contract. cap. 3. n. 5. Caterum (3) non saltem constitutionem sed & legatorum fideicommissorumve ademptionem, ad Epistolam spectare ex reg. l. 35. de R. J. patescit & infra id latius demonstratum dabimus.

§. II.

In epistola testamento confirmata (4) Tutorem rectè scribi non dubitatur L. 3. de Test. Tut. cum enim hæc sequatur conditionem testamenti, perinde est ac si in eo datus fuisset L. 3. §. ult. L. 14. §. 16. de jur. codic. in epistola autem ab intestato relicta, non est quidem jure datus modaliter, interim à Pratore necessario, nisi justissima ratio reclamet L. 8. & seq. de conf. tut. confirmandus L. 1. §. 1. L. 3. ff. de confirm. tut. L. 2. C. de confirm. Tut. quod jus quoque ad matrem spectat, ubi regulariter ut bona liberis reliquerit & confirmatio ex inquisitione fiat requiritur L. 4. de test. tut. L. 1. §. fin. C. de conf. tut. hanc enim jure tutorem dare non posse constat L. 69. §. 2. de legat. 2. L. 40. adm. & per. tutor. Ea quæ de tutoris constitutione diximus, etiam ad Epistolam parentum privilegiatam extendimus, per extraneam siquidem personam in L. fin. C. fam. erc. L. 21. §. 1. C. de test. eam quæ quid ex bonis parentum capere, non quæ bonum personæ rerumque quærere & pupillorum utilitatem unice promovere cupit; intelligimus Sich. ad L. 21. §. 1. C. de leg.

Certe in *L. 40. de admin. & per tut.* non ideo quia privilegiato modo datus vid *L. 2. de test. tut. L. 28. § 41. §. 2. de test. mil.* sed quia miles ex imperitia pupillo, pro tutore curatorem dederat, ante confirmationem à periculo tutelæ absolvitur, *Christ. Vol. 3. d. 146. n. 3. Carpz. L. 5. R. 85. n. 11. Stryk de jur. lib. C. 4. n. 8. Ludvv. de ult. vol. p. 3. C. 3. p. 349. add. Brunn. ad L. 2. C. de conf. tut. n. 2. § 3. libertas (§) mediante ea relinquitur §. 1. J. de libert. L. 1. C. de lat. libert. tollend. & hic quoque data distinctio inter epistolam confirm. & per se subsistentem erit observanda, ut priori casu directa posteriori fideicommissaria competere dicatur §. per. *Inst. de singul. reb. per fideic. relict. L. 43. de manum. testam.**

§. III.

In summa, quodcumque per codicillos id etiam per epistolam recte expeditur, & ea quoque ratio esse videtur, cur hæc duo relinquendi media toties combinentur *L. 38. de condit. & dem. L. 7. C. de test. L. 22. C. de fideicommiss.*

§. IV.

Tantum de rebus singularibus, quoad Universales, hæreditatem per Epistolam directò nec dari nec adimi posse contra Nicol. de Passer *de privat. script. L. 3. quasi. 24. num. 8. Bartol. ad L. 30. num. 2. de test. milit.* communis DD. Schola docet §. 2. *Instit. § L. 10. ff. de Codicill.* ibique DD. Tholosan. *Synt. Jur. univers. L. 41. c. 18. num. 3. Johan. del Castillo; L. 4. quot. contr. Jur. c. 3. num. 16.* Idque ampliatur (1) ut etiam procedat in Epistola, quæ confirmata dicitur, quod quidem si in Epistola præcedente, confirmatio nominatim posterioris voluntatis facta fuerit, omni dubio caret, cum enim confirmans non est aptum directam

Etiam hæredis institutionem recipere, quantò minus confirmatum, alias enim prior dispositio, ultra potentiam operaretur, quod statuere absurdum est. Idem de omni voluntate, qua hæredis institutione destituitur, & Epistolam subsecuturam generaliter confirmat, dicendum: V. G. Was ich künfftig in einem Brieff oder sonsten verordne! solches soll als wann es von Worten zu Worten / diesem meinem letzten Willen / einverleibet wäre / geachtet werden / ut tunc in posteriori dispositione hæres scribi nequeat, cum enim prior ordinatio testamentum dici, etsi sufficiens testium numerus adfuerit, non possit §. 24. *Instit. de legat.* neque in ea explicita hæredis mentio facta fuerit. *L. 77. de hæred. instit. L. 10. de cond. inst.* consequenter revera non nisi Epistola vel Codicillus sit *L. 7. §. 14. C. de testam.* exinde hæredis designatio robur capere nequit. *Jung. L. unic. §. 11. C. de cad. toll. L. 2. §. fin. de jure Codicill.* Quoad Epistolam vero dispositivam testamento confirmatam, etsi reliqua jure directo ex eâ vires capere facile constet. *L. 3. de testam. tut. L. 43. de manum. test. L. 2. §. 2. de jur. Codicill.* res contradictionem patitur: Nobis inter confirmationem Epistolæ expressam & tacitam (quam Brunnem. *ad L. 6. num. 2. C. de Codicill.* implicitam vocat) distinguendum videtur, posteriori casu hæreditas directò necdari nec adimi potest, testamentorum enim alias epistolarumque jura contra intentionem Legislatoris penitus confunderentur. *L. 10. ff. L. 7. C. de Codicill.* Idque manifestè comprobatur ex *L. 2. ubi non nisi per fideicommissum pars hæreditatis testamento relicta, alicui adimi potest C. de Codicill. add. Peretz. ad Cod. tit. de Codicill. num. 6. Vinn. ad §. 2. Inst. de Codicill.* Posteriori casu inter generalem seu indefinitam, ac specialem, vel definitam confirmatio-

nem subdistinguiamus, illo modo ubi in genere Epistola confirmatur, nullâ institutionis factâ mentione v. gr. Was ich künfftig in einem Brieff oder Codicill verordnen werde / soll als wann es ic. itidem ampliatio posita subsistit, nam & confirmatio in *L. 10. de jur. codicill.* facta præsupponitur & tamen ex ratione addita heredem directo in Codicillis scribi posse negatur, & non aliter institutio, quæ in Codicillis vel Epistola contingit, efficaciam nanciscitur, quam si hac de re in testamento aliquid nominatim expressum fuerit, argum *L. 77. ibi: quem heredem* &c. & denique testator generaliter nos ad Epistolam vel Codicillos ablegans, ad id quod iis ordinario jure relinqui potest, respicere videtur, ita enim cum Imperator generaliter, ut quæcunque in Codicillis scribuntur, perinde ac si in testamento expressa essent, robur obtineant disposuisset, in *L. 2. §. 2. de jur. Cod.* & exemplo inibi proposito sermonem suum ad ea quæ Codicillis rectè relinquuntur, restringit jung. *l. 6. C. cod.* & *Vinn. cit. loc.* Hoc autem modo quoties nimirum clausula reservatoria testamento inserta fuit: Ich behalte jedoch mich zuvor / diese meine letzte Willens Verordnung auch so viel die Einsetzung des Erbens betrifft / zu ändern / zu mindern / oder zu vermehren / und was solcher Gestalt nach meinem Tode / in einem Codicill oder Brieff sich finden wird / soll ic. Priori alium heredem superaddi vel substitui argum. *d. L. 36. & 77. de her. Inst.* non vero institutionem primam penitus annullari posse auctoritat *Bardili de sched. test. cap. 2. §. 6.* sublatâ enim hæredis institutione non manet testamentum, adeoque à non Ente frustra confirmationem expectabimus, arg. *L. 2. §. fin. de jur. codicill.* Sane si prior hæres mutaretur, & insimul alius in Epistola scriberetur, perinde foret, quasi in testamento

stamento scriptus esset arg. *L. 10. de condit. instit. d. L. 77. de hered. instit.*

§. V.

Quod diximus locum obtinet (2) tam in prima quam secunda institutione *L. 6. pr. in fin. de jur. Cod.* est enim substitutio, hæredis institutio *L. 1. de vulg. & pup. subst.* Ampliatur (3) ut nec conditio, hæredi in testamento scripto, adjici queat *dict. §. 2. J. de Codicill. & L. 6. ff. eod. deficiente* enim conditione adempta hæreditas esset *L. 27. §. ult. de conditionibus inst.* unde recte infert Vinn. *dict. loc. de Codic. n. 3.* nec permiffum esse conditionem in testamento appositam adimere, quia alias ea deficiente hæres pure scriptus foret. Idque extendimus (4) ut ne quidem Parentibus in epistola privilegiata, liberos directò hæredes scribere concedatur, hocque partim ob textuum citatorum generalitatem, partim ob dispositionem *L. 76. ad Sc. Treb.* ibique Brunn. juri conveniens esse credimus. *Carpz. p. 2. dec. 152. n. 3. Laut. Colleg. Theor. pract. tit. de Jur. Codic. §. 10.*

§. VI.

Neque (6) diversum jus in piis causis agnoscimus, si enim formam testamenti internam, quæ in directa hæredis institutione consistit *§. 34. Inst. de legat.* Codicillis aut Epistolæ assignemus, segregatas inde species vid. *L. 7. C. de Cod. non amplius efficiemus* Valq. *de success. L. 3. §. 25. n. 7. s. 9.* & hæc ratio me quoque movet, ut eandem facultatem (7) denegem militi, nam quomodo quæso testamentum à militis Epistola ratione formæ internæ discernes? quæ duo tamen sunt & discreta manere debent *L. 10. de jur. Codicill.*

dicill. liceat hic uti verbis Constantini in *L. 7. C. de Codic.* Si idem *Codicilli* inquit quod *testamenta possent*, cur *diversum his instrumentis vocabulum mandaretur*, quæ *vis ac potestas una sociasset*? Igitur *specialiter Codicillis instituendi ac substituendi potestas juris auctoritate data non est* quod etiam diserte docuit *Ulpianus in L. 19. de milit. testament.* ubi *Codicillis hæres scriptus non aliter directe institutus creditur quam si per testamentum subsequens hæc institutio confirmetur.* Dissent. quidem *Vinnius ad §. pen. J. de Cod. per L. 36. de test. milit.* sed quid vetat dicere cum *Ludv. de ult. vol. part. 2. Cap. 5. p. 401.* & *Menck. disp. 19. th. 20.* hæredem ibi non *Codicillis*, sed *testamento datum, per Codicillos declaratum esse*, ita quidem ut simpliciter in *testamento scriptus dimidiam hæreditatis partem*, alteram vero ex post in *Codicillis designatus capiat*, imo vero quia in cit. *L. 36. militem directo hæredem sibi in Codicillis scribere posse non exprimitur*, possemus *textum ex textu explicare*, ut valeat quidem hæredis institutio in *Codicillis facta fideicommissario non jure directo secundum L. 19. eod.*

§. VII.

Ampliantur dicta (8) ut nec in *Epistola recte* quam *exhæres scribatur*, quia ita *hæreditatis ademptio subesset dict. §. 2.* Indeque inferunt *DD.* nequidem *filium in Epistola patris exhæredatum in conscientia bona hæredibus ab intestato venientibus relinquere teneri*, serio enim non censetur voluisse disponens, qui modum, quo & non alio aliquid efficere potest respuit, *invalidumque eligit Hahn. ad Welenb. Tit. qui test. fac. poss. n. 13. Struv. Ex. 32. Th. 16.* idque præjudicio sequenti confirmat *Ziegl. Decis.*

Decif. 16. ibi: Hat Sempronius seinen Sohn Sejum auff eine Univerſität geſchickt / demſelben nothwendigen Unterhalt verſchafft / und es hat dieſer Sejus ſich nicht allein daſelbſt übel gehalten und groſſe Schulden gemacht / ſondern auch nachdem Er von dar mit groſſem Schimpff gezogen / ſich heimlich zu den Päbſtern nach Prag / und von dar ferner nach Italien begeben / nachdem er auch bey ſeinem Vater wieder außgefühnet / hat er dennoch von ſeiner Bosheit nicht laſſen wollen / ſondern in ſeinem ärgerlichen Leben fortgefahren / den Vater mit bloſem Degen überlauſſen / ihm in Schrifften entbothen / daß er ſich dem Höllichen Geiſte gänzlich zu ergeben und zu verſchreiben geſonnen / und hierdurch nicht geringe Urfach geweſen / daß der Vater wenig Zeit hernach Todes verblichen. Wann nun gleich der Vater gnugsame Urfach gehabt / dieſen ſeinen ungerathenen Sohn zu enterben / deſwegen auch an ſeinen Bruder geſchrieben / daß dieſer Sejus nun ſein Sohn geweſen ſeyn ſolte / dörfte ſich auch nichts mehr von ihm getröſten / noch ihm vor ſein Geſicht kommen / dennoch aber dieſe weil der Vater Sempronius kein Teſtament gemacht / darinnen er ſeinen Sohn Sejum enterbet hätte / ſo kan auch Sejus nicht vor enterbt gehalten werden / ſondern er hat ſich ſeiner völligen portion der väterlichen Verlaſſenſchaft nicht unbillig zu erfreuen.

§. VIII.

Fallunt dicta (1) ſi in Epistoła hæreditas alicui per fideic. relinquatur *L. 7. qui test. fac. L. 1. 2. & 4. de Codic. §. 2. Inst. §. L. 13. §. 1. ff. cod.* imo quamvis alias verba directa

G

in

in testamento posita minime Inlectantur L. 7. § 14. de vulg. & pup. subst. neque ejus dispositio, qui saltem testamentum condere voluit, ob intentionis specialitatem ad preces recte trahatur L. 1. 13. §. 1. de Jur. Cod. L. 41. §. 3. de vulg. & pup. subst. institutionem tamen aut substitutionem quamlibet etiam directam, si modo de animo Codicillos facere volentis constet, in Epistola factam jure obliquo, juxta verisimilem decedentis voluntatem, ex natura modi quo quis utitur & benigna legum interpretatione sustineri arbitraretur arg. L. 76. ad Sc. Treb. ibique Brunn. D. Stryk. de caut. ult. vol. C. 23. §. 23. seq. D. Lauterb. Colleg. Theor. Pract. tit. de jur. Codic. §. 11. quod quoad portionem hæreditariam alteri sub certa conditione legatam, ut verba directa ad fideicommissum trahantur discrete probat L. 30. §. fin. de adim. vel transf. leg. & hinc quoque Epistola hæc fideicommissaria dicitur in L. 7. qui test. fac. poss. quia hæres per eam scriptus hæreditatem non nisi ex fideicommissio salva hæredi succedenti falcid. & Trebellianica L. 2. §. fin. L. 13. pr. & §. 1. de jur. codic. pratendere potest, ac in eo Epistola & Codicillus parificantur d. L. 7. C. qui test. fac. poss. add. Brunn. ad d. L. 76. ad Sc. Treb. n. 4. cum DD. ibidem alleg. Limitantur ante deducta (2) si hæres in testamento obscure scriptus per Epistolam declaratur, tunc enim principium institutionis non in Epistola sed in Testamento est, licet enim verba testamenti ambigua in Epistola clarius manifestare L. 21. §. 1. qui test. fac. Dn. Stryk. de caut. ult. vol. c. 23. §. 22. Sicuti & (3) permittitur testatori se ad nominationem hæredis in Epistola faciendam referre L. 10. de cond. inst. L. 77. de hæred. inst. L. 36. de test. mil. add. L. 38. de condit. & demonstr. Lauterb. Colleg. Theor.

Theor. Pract. tit. de jur. Codic. §. 10. & (4) quoties in testamento facta hæredis institutio ob nativitatem posthumi aliamve causam evanuit, commode eam juxta *L. 1. C. de Cod. per Epist.* non quidem ut directo sed ut fideic. jure sustineatur confirmari dicimus *d. L. 1. & L. pen. §. f. de bon. poss. secund. tab.* Recte (5) quis in Epistola declaratur indignus etiamsi hoc modo per indirectum alicui hæreditas auferatur *L. 4. C. de his quib. ut indign.* ibique *B. Brunn. Laut. dict. §. 10.* Addendum denique (4) posse quem in cujuslibet generis Epistola bona sua inter hæredes tam ex testamento quam ab intestato venientes dividere *Nov. 107. C. 1. L. 21. §. 1. in fin. Auth. quod sine C. de test. L. 5. C. sam. Herc.* ibique *Dres. Ziegl. Dec. 16. Carpz. p. 3. Dec. 4. def. 17. Lynck.* cum pluribus alleg. *Decis. 226.* quomodo autem divisio secundum juris sancita rite peragatur, quaque specialia hujus privilegiati modi requisita sint cap. seq. demonstratum dabimus.

CAPUT IV.

De Causa Epistolæ Formali.

SUMMARIA.

Ratio connexionis, quodque Essentia Epistolæ alia sit communis alia specialis, indigitatur. Illius tum varia in legibus occurrentes formula, tum requisita recensentur & qui-

quidem inter illa (1) ut scriptura intercedat in §. 1.

Hæcque 2. ad absentem vel vere vel quasi talem dirigatur, hujusque occasione an presenti vel demum post mortem disponentis traditio Epistolæ fieri possit in §. 2. quaritur.

Cumque eo (3) tanquam presente in literis loquamur, & num allocutio hæc etiam in testamento & Codicillis fiat? in §. 3.

Eumque (4) de voluntate nostra certiore faciamus requiritur, & quomodo hoc intelligendum? in §. 4.

An & quomodo depositarius Epistolæ sit certiorandus? sub distinctione in §. 5. exponitur.

Neque acceptationem, nisi in casu excepto in §. 6.

Aut salutationem ad substantiam ejus in §. 7.

Expressionem tamen nominis & ejus qui disponit & ad quem dirigatur, non vero dignitatis, neque sub vel obse-

gnationem, quamvis testator jusserit, multo minus autem annotationem anni loci vel diei desiderari, in §. 8. dicitur.

§. 9. Necessitatem perfectionis tam voluntatis quam aliorum juris requisitorum demonstrat.

Essentiam Epistolæ Relatæ & quidem explicativa ac dispositoria §. 10.

Declaratoria vero §. 11. proponit, Ibi pro elucidatione doctorum, Responsum hujus Facult. Jurid. subjicitur.

Quanam sit forma Epistolarum tacite in Epistola Confirmatarum, & quomodo ad testamentum spectent? sub §. 12.

Quid Epistola per se subsistens non privilegiata ad suum esse requirat sub §. 13.

Quales testes & quomodo sint adhibendi in §. 14.

An legatarii & fideicommissarii recte adhibeantur in §. 15.

Nun

Num testatorem videre Epistolamque subscribere teneantur in §. 16. traditur.

In §. 17. ad Epistolas privilegiatas fit transitus, ibidemque de requisitis Epistola patris dispositorie agitur, haecque materia diversis casibus illustratur.

§ 18. Substantialia Epistolae divisorie cum quarundam

questionum enodatione, exhibet.

§. 19. Requisita literarum à Rusticis.

§. 20. Tempore pestis & §. 21. in favorem pie causa excaratarum in medium producit.

In §. 22. Obiter de Epistola Militari, Principi oblata, & Judiciali agitur.

§. I.

CAUSA in Externas & Internas, illæ in Efficientem & Finale, hæ in materiale & formale disperguntur, de externis itemque materiali hæctenus pro instituti ratione quantum sufficit, verba fecimus; ordine nunc formalis discutienda venit; Essentiam autem aliam Communem, quæ in omnibus promiscue epistolarum generibus, aliam Specialem, quæ insuper in quibusdam saltem literarum speciebus observatur, facimus, prioris requisita, si formulas hac de re in jure Romano passim occurrentes præmiserimus, melius ut opinor, cognoscemus, quarum vestigia tum in *L. 75. ibi scire te volo donare me tibi aureos octingentos de leg. 2. tum in L. 37. §. 3. Lucio Titio filio suo salutem. Certus de tua pietate fidei tue committo uti des præstes illi & illicertam pecuniam & Lucrionem servum meum liberum esse volo &c. de leg. 3. tum. denique in L. 57. Titius Cornelio hæredi suo salutem. A te peto Cornelii quo-*

G 3

niam

niam ad Te devoluta est pars matris mea, item pars Sempronii Curatoris quondam mei contraria fortuna usi, & per hoc totus as meus apud te speratur, uti reddas restituas Cajo Seja uncias quatuor, ad *Sc. Treb.* & alibi extant: unde patet ad Epistolam desiderari (1) essentialiter scripturam dict. *L. 75.* ibi: *in hac verba scripsit ad Sc. Treb. & dict. L. 75. Miles ad sororem Epistolam &c. talem scripsit. de legat. 2. L. 37. §. 3. Pater decedens Epistolam fideicommissariam ad filium suum scripsit. de leg. 3. verba enim non ore prolata, sed literis propalata Leges necessario expetunt add. L. 22. §. 22. L. 24 & 28. depof.*

§. II.

Expetimus (2) ut ad absentem vel vere vel quasi talem dirigatur dict. *L. 75.* ibi: *ad heredem &c. ad Sc. Treb. & L. 75. ad sororem suam &c.* huc facit locus apud Martianum *L. 10. Epigr. 73.*

*Litera facundi gratum mihi munus Amici
Pertulit, Ausonia dona severa toga.*

Dixi quasi absentem, quia nihil vetat quominus disponens etiam praesenti literas suas offerat, ita nimirum mendicantes, in praesentia nostra constituti desiderium suum saepe nobis per scripturam exponunt, & tamen propterea hujus natura nullatenus mutatur. Quid enim interest utrum Epistola in esse suo constituta alicui, qui etiam negotio interfuit, statim a disponente tradatur, an vero per interpositam personam eidem mittatur, dudum enim explosa est eorum sententia, qui praesenti per ultimam voluntatem

luntatem aliquid relinqui posse negarunt, neque etiam in casu quem refert, Dn. Stryk *de caus. ult. vol. cap. 7. §. 14.* ideo annullatur ultima voluntas, quia literæ Principi ab ipso testatore erant oblata, sed inter alia, quia offerens, hac scriptura ultimam voluntatem contineri non declaraverat, quod ex ratione decidendi quarta, ibi: ob gleich einige DDres der Meinung seind / daß solche Oblation auch wohl mündlich geschehen kan / so ist doch zum wenigsten nöthig daß der Testator dem Principi entdeckte daß er seinen letzten Willen offerire / und denselben anzunehmen bitte / dergleichen in diesem Fall nicht geschehen manifestum evadit: Igitur ut ad alium quemcunque tantquam absentem dirigatur, ad essentiam Epistolæ spectat, non vero ut is præcise absens sit substantiam ejus ingreditur, quod agnovit quoque Ludvv. *de ult. vol pag. 427. C. 5.* eumque secutus Mencken *Disp. 19. Tb. 2. in fine* adde Duren. *Disp. annivers. Libr. 1. C. 45.* & Calv. *in Lexic. voce: Epistola*, Hinc nullus dubito, tam ex Epistola, alicui demum post mortem scribentis, quam vivente eo tradita aperta-que, modo alias requisita ejus legitima adsint, relictum peti posse *L. 75. de leg. 2. L. 77. §. 26. eod.* neque ipsi tunc inanis erit Epistola, quia mediante ea voluntas defuncti perpetuo significatur & suo tempore iuste probatur.

§. III.

Desideratur (3) allocutio ejus ad quem dirigitur, & ut cum ipso tantquam presente loquamur *dict. L. 75. ibi: ac si defunctus cum eo loquatur*, inquit enim Lauterb. *non sufficit ut scriptura inter absentes fiat, sed necesse est, ut scriptura Author illam ita ad absentem dirigat, ut illa ipsum qua-*
se

si presentem alloquatur. de Epist. cap. 6. Et quamvis hæc allocutio etiam in testamento *L. 34. §. 6. L. 41. §. 1. de leg. 2. L. 34. §. fin. de leg. 3. item Codicillis L. 43. §. 7. de leg. 2.* fieri queat, tamen id non est perpetuum, aut præcise necessarium, sed impersonaliter sæpius hujusmodi voluntates, uti ex *L. 37. §. 5. L. 39. §. 2. L. 25. §. 3. de leg. 3.* aliisque locis abunde constat, concipiuntur, deinde in Testamento vel Codicillis, verba, semper aut in personam gravatam vel honoratam text. citat & *L. 78. §. 1. 2. 3. 4. 5. 7.* & passim. *ad Sc. Treb.* in Epistola autem etiam in tertium, cujus nihil interest diriguntur *L. 77. §. 26. de leg. 2.*

§. IV,

Requiritur (4) ut is, ad quem scribitur Epistola, de voluntate nostra per eam certior reddatur, uti patet ex formula *L. 75. ibi: scire te volo de leg. 2. §. 24. notum ut haberes. L. 28. ibi: notum tibi hac Epistola facio ff. de pos. ita Cicero ad Curionem: unum illud est certissimum epistolarum genus cujus causa res ipsa inventa est, ut certiores faceremus absentes, si quid esset, quod eos scire aut nostra aut eorum interesset.* Et ad Quint. Frat. *L. 1. Epist. 1. C. 13. Epistola proprium est ut is ad quem scribitur, de his rebus quas ignorat, certior fiat.* vid. Æmil. Ferret. *ad L. 29. de prob. n. 5. Laut. d. l. Th. 31.* Non tamen ut ante monuimus, certioratio contentorum in Epistola præcise vivo disponente desideratur, sed sufficit ut demum post mortem scribentis ex literarum apertura ejus voluntas cognoscatur *L. 75. de leg. 2. L. 77. §. 26. eod.*

§. V.

Dauth. *ad d. l. 21. n. 16.*

& Bald. *ad L. 21. §. 1. n. 4. qui test. fac. poss.*

Porro si declaratio non fiat in terminis nudæ declarationis, sed (uti hic factum) aliquid priori voluntati addit, tunc nova dispositio dicitur.

Barbof. *d. Axiom. 5.*

& nova quoque solennia expetit,

Brunn. *d. L. n. 9. §. 10.*

Da nun bey dem so genannten Erläuterungs-Schein vom 30. Mart. 1695. kein einziger Zeuge gebraucht / sondern selbiger vom Titio nur einseitig projectirt / und unterschrieben worden / und gleichwohl ein jeder letzter Will zum wenigsten fünf Zeugen erfordert.

L. fin. C. de fideic.

L. ult. C. de Codic.

Dieses auch in pactis dotalibus instar ultimæ voluntatis obtinentibus, Platz findet.

Stryk *de success. ab Intest. disp. 8. C. 5. §. 8.*

Lynck. *Dec. 214.*

Struv. *Exerc. 30. th. 19.*

Harppr. *tract. Academ. 4. Resp. 1. n. 152. §. seqq. & n. 210.*

So halten wir S. M. S. J. davor / daß der sub Lit. (B) besündliche Schein den Stieff-Sohn seines Stieff-Vaters Titii Erbe keines weges machen könne / sondern die nächste Anverwandte pro hæredibus ab intestato venientibus zu halten seyen.

XII.

Epistolæ quæ testamentum præcedunt illudque subsequuntur, ad priorem voluntatem quidem trahuntur, &

I

ex eo

ex eo durationem & subsistentiam *L. 1. C. de Codic.* non vero existentiam habent *L. 3. §. fin. ff. eod.* proindeque cum de testium numero reliquisque legum requisitis nihil in hac specie remissum legatur, ad harum literarum perfecti-
onem, omnia secundum dispositionem *L. fin. §. fin. C. de Cod.* desiderabimus, neque vis taciti etiam in licitis eadem est quæ expressi, quoties ad formam negotii expressio præ-
cise desideratur Donell. *ad d. l. fin. n. 2. C. de Cod.*

§. XIII.

Sciendum itaque quod Epistola per se subsistens non privilegiata, adhibitionem quinque testium necessario ex-
poscat. *L. fin. §. fin. C. de Codic.* ad minimum enim omnis ultima voluntas numerum testium quinarium regulariter ex-
petit *dict. text. & §. fin. Inst. de fideic. hæred. L. fin. C. de Codic.* Donell. *ad L. 22 C. de Fideic.* ibique Bart. Tholosan. *Synt. jur. univ. lib. 41. C. 18. n. 3.* Ludvv. *de ult. vol. part. 2. p. 427.* Lauterb. *de Epistol. Th. 23. in fin.* Struv. *Ex 34. th. 68.* Hinc missa ad hæredem testatoris Epistola memoratò testium numero destituta, ne quidem beneficio *leg. fin. C. de Fid.* sus-
tinebitur, quia textus ille non tantum gravati præsentiam; sed &, ut hic oculis corporeis viderit, disponentem-
que audiverit, ad obligationis efficaciam desiderat. Harppr. *diss. de remed. leg. fin. C. de fideic. Th. 12. & seqq.* secus itaque erit, si disponentis hæredi præsentem Epistolam tradiderit, hu-
jusque impletionem post mortem suam jusserit Harppr. *d. l. c. 4. th. 3.* Bardil. *de sched. testam. Cap. 6. §. 10.*

§. XIV.

Debent autem testes adhiberi uno eodemque tempore
dict. l. ult. §. fin. C. de Cod. unde Ludvv. *de ult. vol. part. 2. pag.*

403. Richt. *part. 1. Dec. 28. n. ult.* & Carpz. *p. 2. Dec. 152. n. 26.* inferunt, negotium hoc unico contextu esse absolvendum: testes autem utrum rogati fuerint specialiter, an verò fortuito intervenerint, parum refert *dict. l. fin. §. fin. C. de Codicill.* adde Boer. *Dec. 34. n. 9.* Hartm. *pract. for. Obser. 1. n. 9.* Congregatis interim, in quem finem adhibeantur, & cujus gratia testimonium eorum desideretur, perinde ut in Codicillis, exponi debet Dnus Stryk. *de caut. ult. vol. Cap. 23. §. 11.* Struv. *Ex. 34. Th. 58.* nihil autem interest, mares an foeminae in testes vocentur, nullibi enim hæc à testimonio in ultimis voluntatibus, præterquam in testamento arcen- tur, adeoque dispositionem *L. 1. §. 1. de testib.* non immerito sequimur, præsertim cum solennitas in Comitibus, ad quæ mulieres non vocabantur, usurpari solita, hic deficiat add. Brunn. *ad L. 20. qui test. fac. poss. n. 5.* Wiff. *ad ff. p. 1. Diss. 58. th. 18.* Struv. *Ex. 34. th. 58.* & quia mulieres ad fraudem præcavendam ac rei gestæ fidem faciendam sufficiunt, hinc nescio an non cum Maul. *de ult. vol. lib. 1. Tit. 6. n. 2.* etiam solas mulieres confectioni Epistolæ intervenire posse, defendi queat, quicquid sit, interim Dno. Stryk. eum qui mares foeminis miscet, tutius agere, concedendum erit *dict. loc. §. 2.*

§. XV.

Perinde sicuti in Codicillis secundum communem Interpretum sententiam inter testes, legatarii & fideicommissarii non recte numerantur Brunn. *ad L. fin. C. de Cod. & ad l. 20. n. 9. qui test. fac. poss.* Richt. *p. 1. Dec. 29. n. 21.* Bocer. *Class. 3. Disp. 6. Th. 30.* Hahn. *ad Wes. Tit. qui test. fac. poss. n. 11.* Maul. *de ult. vol. lib. 1. Tit. 6. n. 6.* late D. Harpp. *de testim. testament. Mort. caus. donat. & tam ipsius quam legatarii & fideic.*

in *Codic. per tot.* ita quoque ob paritatis rationem eos à testi-
monio in Epistola excludemus, nam verum & hic manet,
quod, etsi non sint juris universalis successores, proindeque
nec negotium proprie dictum cum ipsis geratur §. 5. *Inst.*
de Obl. quæ ex quas. contr. quia tamen testes quodammodo in
propria causa esse videntur contra *L. 10. ff. de L. 10. C. de*
Test. & textus legatarios ad testimonium perhibendum ad-
mittentes, tantum de testamento loquuntur §. 11. *Inst. de*
Test. l. 14. de reb. dub. l. 39. §. 1. de legat. 3. specialis quoque
ratio, quæ testimonium legatariorum in testamento appro-
bavit vid. *Vinn. ad §. 11. Inst. de testam.* in nostro casu peni-
tus exulat, & hinc *dict. §. 11.* in sensu restricto non extenso
accipi debet, Denique *l. 22.* ultimam voluntatem dictan-
tes promiscue, legatarios vero non nisi in testamento testes
patitur *C. de testam.* Ideo sententiam *Carpz. p. 2 dec. 125.*
deferentes, proposito modo statuendum esse putamus.

§. XVI.

Illud quoque constat quod testes non tantum debeant
videre testatorem sed & ejus Epistolam subscribere teneantur.
*l. fin. §. fin. ibi: testibus videlicet quando in scriptis volun-
tas componitur subnotationem suam accommodantibus C. de Cod.*
neque quisquam verba ista in *l. fin* tantum enunciative, &
sic omnino otiose posita esse, sibi facile persuadebit, nam
dispositiva esse ex accurata eorum, quæ ad ult. vol. minus
solemnem spectant, relatione, sufficienter patescit, quod
cum *alleg. declarat Dn. Stryk. de caut. testam. dict. Cap. 23. §.*
23. ubi in subsequentibus etiam, an alius alteri in subscri-
bendo portare manus possit? latius exponit.

§. XVII.

Cæterum hæc omnia in Epistolis non privilegiatis per
se sub-

se subsistentibus procedunt, quod si autem de privilegia-
tis parentum inter liberos literis & quidem in specie de dis-
positoria quaestio moveatur, sciendum, quod prae-ter re-
quisita communia, nuda Patris voluntas holographa, vel
saltem à Parentibus subscripta *Auth si modo C. fam. etc. arg.*
Nov. 18. C. 7. L. 8. §. 15. quibus modo pig. vel hyp. toll. jung.
Mantz. decis. Palat. Q. 34. (quae subnotatio disponentis ali-
as nequidem in Epistola solenni-ori requirirur *L. 6. §. 1. §.*
2. de Jure Cod. D. Lauterb. Coll. Theor. pract. sub tit. de Jur. Cod.
§. 6.) in modum Epistolae ad alium directa, etiam sine
ulla testium adhibitione, modo de voluntate patris suffi-
cienter constet, juris robur obtineat, ne alias majorem so-
lennitatem Epistola quam testamentum desideret. *L. 16. §.*
fin. C. Famil. etc. Nov. 18. C. 7. Nov. 107. C. 1. Ludvv. de ult. vol.
p. 2. c. 5. p. 403. Carpz. p. 3. c. 4. d. 3. Menck. cum alleg. disp.
19. th. 26. neque appositionem anni mensis & diei, quae
omnia in testamento parentum inter liberos specialiter re-
quiruntur, *Nov. 107. C. 1.* in hac Epistola expetemus, nam
l. fin. C. fam. etc. quae indistinctè voluntatem hanc validam
pronunciavit, nullibi quoad Epistolam mutata legitur,
neque ratio quae testamentis, ut quodnam prius vel posteri-
us sit sciatur, hoc jus singulariter introduxit, *D. Lauterb.*
d. l. de test. mil. §. 33. hic, quia cum pluribus Epistolis dece-
dere licet, semper & ubique applicari potest, proindeque
prae-ter legis necessitatem majus onus disponentibus impo-
nere eosque novis solennitatibus alligare non convenit, &
quamvis hanc sententiam juri quidem conformem in praxi
autem minus tutam *Mantz. Dec. Pal. Q. 35. n. 21. seq.* arbi-
tretur, tamen ita respondisse JCtos Francofurtenses & in di-
visoriam Jenenses testes sunt *D. Stryk. de caut. ult. vol. C. 10. §.*

6. vers. *So ist zwar an dem x. & D. Lynk. Dec. 1206.* Perro nec abbreviaturæ aut notæ intelligibiles hoc disponendi genus vitiant *L. fin. C. fam. etc.* quamvis tutius sit omnia plenis & integris simulque intelligibilibus literis exprimere add. Brunn. *ad auth. si modo C. fam. etc. sc.* Hinc æqua, reverentia parentibus debita & pietati liberorum conveniens est sententia, relictum à parentibus uni filiorum, à reliquis, quorum nequidem mentio facta fuit, tanquam præcipuum præstandum esse, statuens *arg. Nov. 18. C. 7. Nov. 107. c. 1. L. 16. 20. § fin. C. fam. etc. L. 78. §. 1. de legat. 3.* fraudis enim suspicio, quæ testium adhibitionem, in ultimis voluntatibus communiter requirit, ubi negotium inter parentes & liberos agitur, exulat, vid. *Carpz. p. 3. C. 4. def. ult. ibique præjud. Manz. dec. palat. Q. 36.* add. *Magnif. Dnus Hertius in Diss. de præleg. §. 12.* Itaque responderunt JCI Lipsienses apud *Menck. diss. 19. th. 22. in fin.* Idque etiam in concursu liberorum primi & secundi matrimonii, modo reliqui in legitima non lædantur, ad minimum intuitu patris verum esse putamus *Nov. 22. C. 48.* vid. *Magnif. Dnus Hert. d. l. §. 9. Brunn. Cent. 5. d. 74.* Insuper si uni ex filiabus scripserit mater, velle se, ut post mortem suam, ad filias mobilia itemque nomina pertineant, quin tunc de rebus filiabus assignatis filii participare nequeant dubium non videtur *arg. L. 1. C. de SS. Eccles. L. 4. de adim. vel transf. leg.* Quod & obtinebit casu quo mater in testamento maritum cum filia prioris matrimonii instituit hæredem, postea vero in Epistola, ut omnia sua bona ad solam filiam pertineant, disposuit, maritus enim tunc fideicommissio ad restituendum bona filia gravatus intelligitur *L. 22. C. de fideic. L. 7. C. qui test. fac. poss. L. 75. ad. SCr. Treb.* prædicta uti patet *re-*
strin-

stringimus ad liberos, nam ut supra insinuavimus extraneis personis in privilegiata hac dispositione, nisi duobus ad minimum testibus intervenientibus, nihil relinqui potest. *L. fin. C. fam. exc. Nov. 107. C. 1.* cum alleg. *D. Lauterb. Coll. Theor. Pract. sub tit. de testam. mil. §. 30.*

§. XVIII.

In Epistola divisoria præter dicta in præc. §. Ut omnium eorum, qui successionem immediate præterdere possunt, cujuscunque sexus primi sive ulterioris gradus liberi sint nominatim mentio fiat *L. 10. 16. 21. & L. fin. C. Fam. exc. Nov. 18. C. 7.* quod intelligo in concursu nepotum cum thiis suis, cæterum sicuti ex Epistola ab intestato succeditur, & ad successionem hanc nepos cum patre non vocatur, ita nec ille vivis parentibus inter personas ex divisione participantibus numerari poterit *L. fin. ibi: tamen pares videntur esse. C. fam. excisc. D. Laut. Colleg. theor. pract. tit. de testam. milit. §. 35.* Stryk. *de Caut. ult. vol. c. 10. in Resp. §. 10.* Deinde ut singulis sua portio assignetur, particularis sive universalis divisio fuerit *L. 21. C. fam. exc. & dict. Nov. 18. C. 7.* add. *Dom. Stryk. de caut. testam. cap. 10. §. 13. D. Laut. d. l. §. 37.* Non tamen ut æqualitas inter liberos servetur, præcisè requiritur, modo salva reliquis maneat legitima *L. 16. & l. fin. C. Fam. excisc. dict. Nov. 18. C. 7.* frustra enim alias Pater ad divisionem procederet, cum absque ea etiam in successione ab intestato liberi æquales portiones obtineant *Struv. Exc. 22. Thef. 20. Lynk. Dec. 1306. Richt. Dec. 29. n. 57.* Pura de divisione paterna lege fis apud *D. Stryk. d. l. §. 13. D. Laut. Colleg. Theor. Pract. tit. de test. mil. §. 37.*

§. XIX.

Illud quidem constat quod Rusticus ruri degens, ubi
plurimum

plurium copia non est, coram quinque testibus testamentum condere queat *L. fin. C. de testam. const. Maxim. de Anno 1512. tit. von Testamenten §. Und sollen. Ibi; Item Und auf dem Gau / wo Bauers. Leute Testament machten und mehr Zeugen nicht zu bekommen wären / auffe wenigste fünf Zeugen sed cum numero pauciores, in alia ultimæ voluntatis specie (nisi rusticus ut pater vel miles consideretur vid. Stryk. de ult. vol. c. 13. §. 16.) ipsum adhibere posse nullibi legatur, legislatoris autem non Jcti sit, privilegia aut dare, aut in speciali casu concessa ad alium extendere, hinc in eo tantum privilegiatam nuncupamus Rustici Epistolam, ut duo inter testes scribere & legere valentes, imperitorum presentium nomine subscribere queant vid. B. Brunn. ad dict. *L. fin. C. de testam.* Berlich. p. 1. concl. 2. n. 9. non me quidem laet, multos, hic à numero testium quinario in Codicillis vel Epistola aliquid ad similitudinem testamenti remissum esse, non uno loco docere vid. Carpz. p. 3. C. 4. def. 3. & ibid. C. 1. n. 33. D. Lauterb. Colleg. Theor. pract. tit. de Jur. Codic. §. 8. Sed magis, ut verum fatear, placet, profundum B. Lauterb. hac de re judicium, quando in *Diff. de mort. caus. donat. §. 7.* ait: *In Rusticorum testamentis de septenario testium numero, si tot haberi nequeunt, duo sunt remissi L. fin. §. fin. C. de testam.* Ast in mortis causa donatione, ratione Rusticorum, nihil speciale reperitur constitutum; Nec licitum est ad consequentias producere, quod contra rationem juris est receptum *L. 14. de legib. privilegia de casu ad casum non sunt extendenda, ne quidem propter identitatem rationis, cum ipsa non tam à ratione, quam à Legislatoris voluntate dependeant §. 6. Inst. de I. N. G. & C. Frantzk. ad ffa tit. de legib. n. 62. Und de generaliter scribit Covarruv. in Rubr. de testam. p. 3. n. 32.*
quod*

quod certa testamentorum solemnitate, vel ejus parte remissa à solemnitate, quæ in Codicillis vel M. C. D. requiritur. *Ut si lege nova in testamento sufficiant 5. testes, non ex hoc in Codicillis vel M. C. D. sufficiant tres, tutissimum itaque erit in casu non excepto regula inherere 5 quod in pronunciando etiam observarunt Jcti Jenenses &c.* Hactenus B. Laut. forte tamen præcitat DD. ad praxin quorundam locorum respiciunt, & quod Jus Romanum attinet idem nobiscum sentiunt.

§. XX.

Similiter in testamento tempore contagionis, quæ de persona in personam serpit, condito, nihil in numero testium legitimo, eorum habilitate, rogatione speciali, aut reliquis Legum solemnitatibus, excepta consociatione, quicquam remissum reperio *L. 8. C. de testam.* proinde quod punctum juris attinet, quia idem metus infectionis quam præcavere voluit legislator, etiam in Epistola obtinet, hinc ne contra mentem Constituentis agere, & majorem in Epistola quam testamento solemnitatem exigere videamur, etiam consociationem testium solitam hic remittimus, & siue testes in conclavi existant, siue in platea ante fenestras stent, modo corpore & animo sint præsentés, videre ac audire testatorem queant, parum refert Stryk. *Diss. de Jur. præf. C. 3. n. 30. Finckelt. O. 14. Q. 2. n. 14 seqq.* idque præjudicio confirmat Bechmann. *ad ffia tit. de testam. milit. Obs. 17. n. 28.* Quid vero moribus circa ultimam voluntatem tempore pestis conditam obtineat latè docet D. Laut. *de testam. milit. §. 41.* & tempore Contagionis ad Codicillum (igitur & Epistolam *arg. L. fin. C. de Codic.*) duos testes sufficere responderunt Lipsienses apud Joh: Volck. Bechm. *ad Pand. tit. de Codic. Obs. 12. n. 126.*

K

§. XXI.

§. XXI.

Epistola in favorem piæ causæ, veluti Alimentorum, studiorum, dotis ubi aliunde media non suppetunt, Ecclesia, pauperum &c. vid. *L. 1. 13. 19. 22. § 23. C. de SS. Eccl. Hahn. de test. min. solenni th. 78.* confecta, JCivilis quidem nullo, JCanonico vero (quod ob honorem Dei, etiam hoc in passu ad terras Imperii penetravit, & in judicando observatur *Laut. Colleg. Theor. pract. tit. de test. milit. § 48.*) isto privilegio gaudet, ut coram duobus legitimis testibus exarata sustineatur. *cap. 11. x. de testam. § ult. vol.* nam tantum ibi sermonem esse de testamento, sed etiam de Codicillis vel Epistola, inde, quod Pontifex generaliter relictorum, imò earum ult. voluntatum quæ jure Romano septem puta testamentum, vel quinque idoneos testes, uti Codicillus & Epistola desiderant, mentionem faciat, manifeste patescit. add. *Gonzalez. ad dict. cap. 11. & Struv. Ex. 35. th. 17.* hinc quoque DD. legis hoc privilegium attribuere non dubitant *D Laut. d. l. § 51. & quamvis Idem cit. loc. ex Ludvv. de ult. vol p. 353. & Schilt. Ex. 36. §. 121.* quando testamentum ad piæ causas confectum est, etiam legata aliis in eo relicta, cum argumentum a testamento parentum inter liberos deductum ad hoc disponendi genus non quoad omnia quadret vid. *Stryk. de caut. test. C. 12. § 8.* sustineri doceat, nescio tamen an idem de tali Epistola, quæ non nisi legata Ecclesiæ & aliis relicta continet, asserere audeam? præsertim cum in priori casu legata propter hæredis institutionem, quæ posteriori penitus exulat, sustineri videantur, & alias non speciale sed commune omnibus competens privilegium foret, quod intentioni dict. cap. 11. aper-
tissime

tiffimè repugnat. De dispositione ad piam causam prolixè
egit D. Stryk, *d. cap. 12. per tot.*

§. XXII.

Jam tum supra monuimus, militis actu militantis & in numeros relari (non lecti tironis *L. 42. de milit. test.*) in expeditione constituti *pr. §. 3. inst. de testam.* dispositionem quomodocunque factam modo demum de voluntate eius feria constet, sustineri & juris effectum operari, id enim periculo, quod pro Republica sustinent, datum est *L. 1. de milit. test. pr. Inst. eod.* Quid expeditio denotet? *L. 15. C. de testam. mil.* declarat. vid. D. Stryk, *de caut. testam. C. 9. §. 3. 4. & seqq.* Nota porro ex Maximil. Const. *de Ao. 1512. tit. von Testamenten.* tradita distinctio est, utrum quis in conflictu an extra eum in castris constitutus Epistolam conscribat, ut illo casu nulli jung. *dict. L. 15. ibi: si quid in vagina aut Chyreo, literis sanguine suo vutilantibus adnotaverint, aut in pulvere inscripserint gladio suo ipso tempore quo in prælio vitæ sortem derelinquunt, hujusmodi voluntatem stabilem esse oportet. C. de testam.* Posteriori vero duo testes requirantur. *d. const. verb. den von Rittern / die zu Felde und nicht am Streit wären / da wird solche Anzahl der Zeugen nachgelassen bis auff zweene /* expedit quoque ut miles in Epistola statum belli præsentem exprimat: Stryk, *d. l. §. 12.* Sane JCti Lips. apud Bechmann, *d. l. de testam. mil. obs. 34. n. 55.* ad subsistentiam voluntatis, ut imminente prælio in vorstehenden Treffen / in der Schlacht & Ordnung / im Sturm / oder auch im Lager da man des Feinds stündlich gewärtig ist confecta sit, sufficere existimarunt, add. D. Laut. *Colleg. Theor. pract. tit. de testam. mil. §. 6.* & D. Ferd. Christ. Harpp. *de testam. pagan. in host. Cond. tb. 72. & seqq. 85. seqq.* ubi id ad

eos qui in Civitatibus obsessi sunt extendit. Ad Epistolas publica autoritate subnixas, ea quæ Principi offertur, quæque Actis Judicialibus inferitur spectat, quoad illam, nihil amplius quam disponentis oblationem cum declaratione in hac Epistola ultimam voluntatem contineri, & Principis acceptationem (sive hic eam Archivo committat sive non) juxta tenorem *L. 19. C. de testam.* Ad hanc vero ut in loco Judicii cum antedicta declaratione offeratur, à Judice, etiam intuitu offerentis non verò potestatis incompetente acceptetur & Archivo imponatur requirimus *d. l. 19.* Idem est si ad implorationem partis Princeps Consiliarios vel Secretarios ut Epistolam suscipiant, & Archivo inferant, ad ades ægroti ablegaverit, vel Judex cum Actuario in domo disponentis compareat aut deputatos è gremio personarum ad judicium spectantium mittat, coramque iis desiderium exponatur, quæ omnia & singula latius persequitur *D. Stryk. de caut. test. C. 7. per tot. add. D. Harpp. de testam. Judic. & D. Lauterb. in Coll. Theor. pract. tit. qui test. fac. poss. §. 44 cum seqq. ubi §. 51.* relationem implicitam ad obliugatam scripturam Judici oblatam, cum declaratione, ultimam suam voluntatem in illa contineri, validam esse præjudicio Camerali comprobatur, quodque de Jure in testamentis constitutum est, idem etiam Codicillis (& Epistola) applicari posse *Lauterb. subtit. de Codic. §. 8. ex Zeppero notat & in terminis approbat Struv. Exerc. 35. th. 17.* Illud obiter notandum, inter DD. num Oblatio ab ipso disponente necessario faciendâ, an per interpositam personam sufficienti mandato, quod probari potest, instructam, Principi vel Judici fieri queat? graviter disceptari, postertius quamvis à paucis propugnetur, aperta tamen veritate

te, quod punctum Juris attinet, nititur, & ex verb. *L. 19. ibi: quod per supplicationem auribus Imperii intimatur* &c. rursus oblati precibus successorem declarare *C. de testam. junct. L. 6. C. de precibus Imp. off.* quodque nihil amplius in verb. *d. l. 19. ibi: nec institutus haeres* &c. quam ut preces secundum voluntatem defuncti oblatas esse probetur, ab Imperat. exigatur, omnisque solennitas in hoc disponendi genere exulet, arg *L. 43. §. 1. de procur. sufficienter patescit.* Plura pro hac sententia adducit *D. Stryk. de Caut. testam. cap. 8. per tot jung. Tab. de testam. princ. Obl. C. 5. th. 10. Struv. Ex. 32. th. 9. Myl ab Ehrenb. de princip. & Stat. Imp. p. 1. §. 4. Diff. Dres communiter Schilter ad ffia Ex. 30. th. 36. Lauterb. de testam. Judic. th. 16. Hopp. ad §. 7. de test. Ordin. Dnus Harpp. disp. de testam. Jud. th. 11. & quos magno agmine adducit D. Stryk. d. l. §. 2. suamque opinionem multis praejudiciis firmat, proinde in praxi oblationem ultimae voluntatis, per procuratorem absque nullitate fieri posse, ne Struv. quidem affirmare audeat, add *Carpz. p. 3. d. 293. n. 3. seqq.* deque his moribus attestatur *Harpp. Conf. 54.* quicquid sic praxin hanc nec totius Germaniae aut quoad omnes personas universalem esse, testis omni exceptione major est *D. Laut. in Coll. Theor. pract. tit. qui testam. fac. poss. §. 45.* cujus verba adscribi merentur. *In Cam. Imp. tamen, inquit, quoad status Imperii, aliosque immediatos, si ipsi comparere nequeant, aliter observari pluribus posset demonstrari exemplis, modo procurator speciali ad hoc mandato sit instructus, sic cum D. W. H. E. supplicaret pro acceptando testamento, & desuper concedendo Institutionis facta documento, Im Nabunen Princessin Soophia Agnes / Herzogin zu Mecklenburg / decretum fuit: Ist Supplicanten sein Begehren zugelassen/und soll hierinn liegendes**

liegendes diesem Kaysersl. Cammer-Gericht *insinuirtes* Te-
stament denen Lesern zu ihrer Verwahr zugestellet / und
von denenelben gewöhnlicher Schein aufgeliuffert wer-
den. ¶

CAPUT V.

*Effectus, Affinia & hujus Epistolæ
Contraria exponit.*

SUMMARIA.

§. 1.
UT effectum operetur Epi-
stola (1) mortem dispo-
nentis.

(2) Additionem heredi-
tatis, sive ex testamento, sive
ab intestato deferatur, & quid
si ad Fiscum bona pervenerint?

§. 2.
(3) Probationem identi-
tatis & veritatis Epistola des-
derari, & hæc quomodo fiat?
in §. 3. traditur.

§. 4. Effectum & natum

seu primum & ortum sive se-
cundum exponit.

§. 5. Remedia possessoria
proponit.

§. 6. Utrum beneficium
L. fin. C. de Edicto Div. Had.
tollend. in hac materia sit ap-
plicabile disquirat?

§. 7. Remedia qua peti-
torium respiciunt.

Affinia §. 8.

Et denique 9. contraria
continet.

§. I.

§. I.

HActenus de Epistola secundum juris ordinationem
conficienda, pro instituti ratione verba fecimus,
nunc de literarum legitimo modo conditarum (in-
ter quas commendatitia, de quibus Eckh. *ad fsta tit. de Co-
dic. §. 8. L. 17. ff. cod. tit.*, intelligendam esse asserit, non re-
feruntur) effectibus adhuc paucis videndum. Et illud
quidem nemini ignotum est, Epistolam quamdiu dispo-
nens vivit, ultimam nostro sensu dici non posse, multo
minus talem ullum juris effectum operari *ad Hebr. cap. 9. v.
16. §. 17.* sed sicuti hominis voluntas ad extremum usque
vite halitum, ambulatoria dicitur *L. 1. C. de SS. Eccles.* ita
non nisi, postquam è vivis migravit, de validitate ejus-
que efficacia quæstionem instituendam esse *L. 4. de adim. vel
transf. Leg. L. 22. de Leg. 3.* Itaque jussus filia Chilperici Re-
gis, Gothorum Regi nuptæ, ut ea, quæ in ultimis tabu-
lis reliquisset, statim atque auditum esset, se Hispania fi-
nes attingisse, præstarentur, quasi certo mortis nuntio,
merito inanis reputatur, apud Gregorium Turon. *Lib. 7.
cap. 5.*

§. II.

Post mortem verò disponentis, ad effectum Epistola-
rum per testamentum confirmatarum præcise à parte hæ-
redis scripti hæreditatis aditio requiritur *L. 3. §. fin. de Jure
Codic. Lauterb. in Colleg. Theor. Pract. tit. de Jure Cod. §. 14.*
destituto enim testamento legatarii vel fideicommissarii ne
quidem ex Epistola utpote quæ subsistentiam ex testamen-
to habet *L. 3. §. ult. §. L. 16. d. jure codic. L. 1. C. cod.* quic-
quam

quam prætereundere queunt , §. 2. quib. mod. test. infirm. Vinn. ad §. 2. de inj. rupt. & irrit. fact. test. L. 14. C. de fideic. L. 27. §. 1. de hered. instit. §. 3. de hered. que ab int. relinquunt. §. pen. ad L. falcid. neque id per Nov. 1. C. 1. correctum est , hæc enim non de testamento desstituto prout Struv. in Exerc. 32. th. 47. male autumat ; sed hærede qui hæreditatem adiit , & defuncti voluntatem à judice monitus per integrum annum adimplere recusat , adversus quem pena privationis constituta est , tantummodo agit vid. Lynck. Analect. ad Struv. d. loc. B. Lãuterb. de testam. desstit. §. 27. usque 50. ubi in Germania nisi exceptio demonstratur ita observari docet , & Limitationes in §. 15. cum seqq. proponit. Porro quia per Epistolam non tantum hæres in testamento scriptus sed etiam ab intestato vocatus gravatur arg. §. 10. Inst. de fid. hered. & ad SCt. Treb. hinc quoque in Epistola per se subsistente , ut hæres , ab intestato veniens , hæreditatem defuncti adierit , B. Brunn. ad L. 3. in fin. ff. & L. 1. n. 6. C. de codic. per §. 1. & 2. Inst. de eo cui libert. causa bon. interd. necessario requirit , quod si tamen omnibus ab intestato , reliquisque qui vel jure civili vel pratorio successionem prætereundere queunt , deficientibus , hæreditas demum ad Fiscum perveniat , æquum esse putarem , ut cum hic hæredis loco sit , non tantum onera hæreditatis sustineat , sed & voluntatem defuncti secundum tenorem dispositionis quatenus bona patiuntur adimpleat L. 96. §. 1. de legat. 1. arg. l. 11. & 17. de jur. Fisc. L. 4. & ult. C. de bon. vacant. jung. D. Lãuterb. Coll. Theor. Pract. tit. de inj. rupt. & irr. fact. test. §. 27.

§. III.

Sed præter aditionem , ille , qui in Epistola se fundat

dat scriptura identitatem ejusque veritatem ante omnia probare tenetur, *arg. L. 2. de probat.* frustra enim fructum ex ult. voluntate quaris, nisi hanc in specie quam allegas ultimam defuncti, dispositionem esse, demonstrare possis *Besold. p. 5. Conf. 203. n. 5.* quod etiam in Epistolis testamento confirmatis procedere docet *Bardili de sched. testam. C. 6. §. 2.* modus autem probandi Epistolas publica Auctoritate subnixas, itemque per se subsistentes, fide testium corroboratas, facilis est *vid. L. 19. C. de test.* major difficultas circa relata, cæteraque privilegiata, literarum genera occurrit, sed & hanc materiam *Bardili cit. loc. à §. 3. usque ad fin.* penitus discutit, adeoque summam tantum eorum quæ late proposuit recensebimus, nostraque intentioni accommodabimus. Distinguit autem, utrum nulla amplius existat Epistola, an vero quædam producat & pro genuina venditur, priori casu, tria (1) legitimam Epistolæ confectionem, (2) fortuitam ejus amissionem, quia potuisset eam disponens cancellare, & (3) contentorum expressionem per duos testes probabit *jung. L. 18. C. de test. L. 59. de legat. 3. add. Mev. p. 4. dec. 13. n. 2.* posteriori vel est holographa aut ad minimum à disponente etiam generaliter subscripta, & tunc conducere quidem non tantum de manu disponentis, sed etiam ob fraudulentam quæ fieri potest manus imitationem, ut testes Epistolæ confectioni se interfuisse, hancque in individuo eandem esse attestentur ex *Brunn. aliisque ad L. 28. de cond. et dem.* omnem tamen fidem viris honestis quibus tempore exarationis Epistolæ manus defuncti probe cognita fuit non esse denegandam, sicuti & per comparisonem literarum secundum ordinationem *L. 20. C. de fideic. instr. et Nov. 73. c.*

L

7. insti-

7. institutam, aliquando plenam fidem judici fieri posse DD. autoritatibus & præjudiciis firmat, idem erit si testes deponant se vidisse defunctum, vel alium ejus nomine sigillare add. *Mev. p. 5. d. 411. § p. 2. d. 60. n. 5.* vel integra Epistola alterius manu scripta reperitur tumque aut per publicam vel privatam personam, illo casu Notarii autoritas ad veritatem negotii præsuppositis terminis habilibus sufficit *arg. C. 11. de probat* hoc autem duo testes de jussu disponentis præcise deponant necesse est, imo in Epistola explicatoria unus testis, si quibusdam argumentis vel adminiculis ejus depositio fulciatur, negotium aliquando conficere potest *L. 14. de Dot. præl. L. 25. de reb. dub. ibique Brunn. Bard. d. 1. th. 9.*

§. IV.

Quod si autem defuncti hæreditas adita fuerit, inde gravatus ad satisfaciendum legali disponentis voluntati efficaciter obligatur *arg. § 5. Inst. de obl. qua ex quasi cont. nasc. L. 3 §. fin. C. de jur. Codic.* qui si refractarius existat, convenientibus remediis ad implendum cogitur, quem effectum actionis ne Princeps quidem impedire potest *L. 10. C. de testam.*

§. V.

Remedia autem illa vel possessorium vel petitorium respiciunt, ad illud spectat (1) interdictum quorum bonorum, quod hæredi in Epistola relata designato, quatenus à Prætorè bonorum possessionem agnovit, sine dubio competit, *L. 1. C. quor. bon. Perez. ad C. tit. quor. bon. n. 2. Struv. Exerc.*

Exerc. 45. th. 15. Menoch. remed. adip. possess. 1. n. 33. & 34.
 quæcunque enim judicia hæredibus testamentariis appli-
 cantur, ea etiam hisce jure merito tribuuntur, *arg. L. 38.*
de cond. & dem. jung. Bard. de sched. test. C. 7. §. 3. ubi huic
 hæredi contra legatarium privata autoritate legatum oc-
 cupantem, etiam interdictum quod legatorum dari docet
tot. tit. ff. & C. quod legat.

§. VI.

Affimilatur interdicto quorum bonorum remedium
L. fin. C. de Edict. Div. Adr. toll. proindeque illud non tantum
 directis in Epistola relata *Bard. de testam. nuncup. thes. 33.*
cum allegat sed hæredibus fideicommissariis, in qualibet Epi-
 stola scriptis vid. *L. 7. C. qui test. fac. poss. L. 22. C. de fideic. mo-*
do ipsis verbaliter restituta fuerit hæreditas, recte appli-
 catur *arg. L. 37. 56. & 63. ad Sc. Treb. B. Brunn. ad L. fin.*
C. de Edict. Div. Adr. toll. n. 12. Struv. Exerc. 45. th. 20. imò
 si vera est communis DD. sententia, cui tamen contradi-
 cit cum *Brunn. dict. loc. Mev. p. 1. Dec. 97.* quod beneficium
cit. L. fin. etiam legatariis, iisque qui per Codicillos nullo
 vitio visibili laborantes honorati sunt, detur *Carpz. p. 3.*
Const. 5. Def. 18. n. 2. Treutl. Vol. 2. disp. 25. Thes. 1. Bard.
d. th. 3. Struv. dict. th. 20. ob paritatis rationem idem in Epi-
 stola admittemus.

§. VII.

Quoad Judicia quæ petitorium respiciunt, hæredibus
 in Epistola relata scriptis perinde ut alias testamentariis,
 hæreditatis petitio directa, fideicommissariis restituta ver-

L 2

bis

bis hereditate, hereditatis petitio fideicommissaria, contra eos qui vel pro herede vel pro possessore possident *tot. tit. de hered. pet.* nec non imploratio officii Judicis nobilis competit *L. 178 §. 1. de Verb. sign.* si legata vel fideicommissa particularia in Epistola relicta fuerint, tres illæ actionis de quibus *in §. 2. Inst. de legat.* agitur, pro re nata, dantur jung. Dn. Lauterb. *in Coll. Theor. pract. tit. de jur. Cod. th. 14.* Illud addendum quod nec super Epistola relata, vel qualibet alia valeat transactio nisi inspectis cognitivæ Epistolæ contentis *L. 6. de transact. L. 1. §. 1. quemadm. test. aperiunt. Struv. Exerc. 6. th. 57. Bard. dict. loc. th. 2.*

§. VIII.

Inter Affinia literarum, quæ relata vocantur, Schemam testamentariam, reliquarum autem Codicillos numeramus, de priori elegantem dissertationem conscripsit Bard. sæpe in hac dissertatione allegatus, posterior materia à plebisque integris tractatibus ventilata prostat, proindeque eam diutius non morabimur.

§. IX.

Quoniam Contraria, quæ, quominus Epistola ponatur, impedimentum creant, ut sunt disponentis inhabilitas defectus requisitorum &c. ex dictis ad *Capit. 2. §. 4.* sufficienter colligi possunt, hinc ea impræsentiarum missa facimus, pauca saltem de iis, quæ literas rite conditas, legitimo modo tollunt, adhuc in medium prolaturi: Sublatio autem Epistolæ per contrariam priori voluntatem contingit *pr. Inst. de ademt. leg. L. 4. de adim. vel transf. leg.*
idque

idque in tantum procedit, ut quamvis priori dispositioni clausula derogatoria posterioris inserta fuerit, nihilominus tamen per hanc prior, etiam si hujus in specie mentio facta haud sit, sublata credatur, *arg. L. 22. de leg. 3.* nam contrarium priori ordinando hoc ipso declarata antea voluntatis eum poenituisse censetur *L. 6. §. 2. de jur. Cod. Richt. p. 1. decis. 26. n. 4. Fachin. L. 4. Cont. Cap. 8. in fin. Struv. Exerc. 32. lib. 38.* ubi idem in renunciatione posterioris voluntatis jurata obtinere docet *add. Zoes. de injust. rupt. & irrit. fact. test. n. 29.* Quod tanto magis, quoties quis certum disponendi modum, quem & non alium valere vult, sibi praescripsit, non attenda quorundam distinctione utrum generaliter & indefinite v. g. quodcunque manu mea scriptum reperietur, an taxative & determinate veluti eam tantum quam propria manu exaravi, & non aliam Epistolam tanquam ultimam meam voluntatem valere volo, procedere existimamus, & quamvis *Cothm. V. 5. R. 33. n. 3. seq.* cujus opinionem in terminis Epistolae, celebris quaedam Academia approbavit, posteriori casu, si forma praescripta observata non fuerit, expressam revocationem prioris voluntatis desideret, tamen quominus huic sententiae subscribamus, ea quae *supr. C. 1. §. 12.* adducta sunt, efficiunt. Ita enim libertas disponendi, quae in ultimis voluntatibus omnis restrictionis experta est, non saltem valde constringitur, sed &, invita Jurisprudencia, illa Epistola quae non ad finem vitae duravit, sed contrariam ac secundum praecepta legum ordinatam voluntatem, post se habet, nihilominus pro ultima reputatur, certe *in L. 6. §. 2. de J. Codic. L. fin. pr. de legat. 2.* specialem revocationem praesupponere divinatorium est, cumque generalitate & text. ra-

tione pugnat, nam dum nihil præter solam novæ volunta-
 tis à forma præscripta discrepantis confectioem ibi ad va-
 liditatem actus Imper. desiderat, eo ipso revocationem pri-
 oris clausulæ nullatenus requirit, alias Jctus tam necessa-
 rium ultim. vol. requisitum neutiquam omisisset, neque
 dissent. quicquam præsidii præbet *L. 22. de Legat. 3.* ibi enim
 non forma nova futura dispositioni, sed modus volunta-
 tem testatoris ultimam interpretandi præscribitur, quem
 tamdiu sequimur, donec de contraria ipsius mente appa-
 reat, hanc autem disponentem mutasse, non aliter quam
 speciali declaratione in contrarium facta, constare potest,
 neque ex improbis suggestionibus vel importunis sollicita-
 tionibus posteriorem dispositionem, emanasse credemus,
 talia enim delictum imponent, nec præsumuntur sed pro-
 batione egent *L. 52 pro Soc.* hisque intervenientibus, etsi
 prior voluntas specialiter revocata foret, tamen postero-
 ris annullatio subsequeretur: adde *D. Lauterb. de inj. rupt.*
§ irr. fact. test. §. 24. ubi etiam quid moribus nonnullorum
 lo:orum obtineat latius exponit. Contraria autem vo-
 luntas vel verbis, vel facto, publicatur, illo modo quo-
 ties Epistola in testamento expresse confirmata est, circa-
 que hæredis institutionem versatur, nuda verbalis revoca-
 tio, licet eorum septem, testibus declarata, causaque
 addita fuerit nihil efficit *Bard. de revoc. ult. vol. C. 1. th. 20.*
cum alleg. Struv. Exerc. 32. th. 42. nisi ad minimum coram
 tribus testibus facta, cum lapu decem annorum conjun-
 cta sit *L. 27. ibi: post ejus confectioem &c.* Item *sin autem in*
medio tempore C. de testam. Richt. p. 1. dec. 54. n. 19. *Stryk. de*
caut. testam. C. 1. th. 17. ubi hanc sententiam dicit esse com-
 muniter receptam, eamque præjudicio confirmat, *Carpz.*
L. 6.

L. 6. t. 2. resp. 17. n. 5. & sequent. Et quamvis nudam revocationem coram tribus testibus manifestatam, in praxi statim annullationem dispositionis operari plures arbitrentur, Berlich. p. 3. concl. 4. n. 52. & 53. Marb. vol. 1. cons. 34. n. 48. Grœnv. de leg. abr. ad L. 27. C. de test. ibidemque Brunn. n. 14. hisce tamen D. Stryk. de caut. testam. Cap. 14. §. 40. 41. & Bard. de revoc. ult. vol. Cap. 1. th. 22. contradicunt: Facile insuper constat, quod infirmato testamento, etiam epistolæ, quæ exinde durationem habent, insimul evanescant L. 1. C. de Codic. L. 14. ff. eod. Si verò legata tantum contineat Epistola, hæc iisdem modis quibus illa tollitur. Itaque idem de Epistola quæ ab intestato retinquitur, ut non nisi coram quinque testibus revocari queat, jure nostro verius videtur, regulam enim L. 35. de R. Jur. etiam in ultimis voluntatibus obtinere, ex L. fin. §. fin. C. de jur. Codic. L. 27. C. de testam. sufficienter patescit, hancque sententiam defendunt Carpz. lib. 6. Resp. 6. Dom Lauterb. Colleg. Theor. præct. de jur. Cod. §. 15. eamque præjudicio Scabinatus Lipsiensis stabilit Bechm. tit. de jur. Cod. obs. 9. n. 123. jungatur Bard. de sched. test. C. 7. §. 7. Speciale autem est in ultima voluntate militis, quippe quam indistinctè nuda verbalis declaratio, modo duobus testibus probetur, tollit L. 15. §. 1. de test. mil. Facto ipso, aliâ voluntate cui quoad perfectionem nihil deest. Brunn. ad L. 3. de Jur. Cod. n. 6. ordinatâ, quæque priorem vel expresse revocat, vel contrariam isti dispositionem continet, hocque in tantum ut quamvis quis id, quod in priori voluntate expressum est, nihilominus valere voluerit, tamen per contrariam prior in tantum sublata credatur L. 30. §. 1. de adim. vel. transf. leg. L. 3. C. de Cod. alias deficiente expressa

pressa revocatione vel contraria dispositione, potest quis cum pluribus Epistolis decedere arg. *§. fin. Inst. L. 6. §. 1. de Cod.* pro qua sententia considerat Cujacius in *paradit. ad Lib. 29. t. 7. de Jur. Cod. L. 34. §. 1. de Leg. 2.* ubi Epistola ad Filium alia ad Filiam exarata invenitur, imo decedit quis rectè cum Codicillis & Epistolis & vice versa *L. 30. §. 1. de adim. vel transf. legat.* ita ut legatum prius Epistolare, non censeatur ademptum per posterius Codicillare, sed utrumque debeatur *L. 34. §. 2. de legat. 1. L. 12. de probat. L. 9. de adim. legat.* quod Herold. integro *Consil. decisivo. 19.* latius prosequitur. Huc pertinet factum cancellationis, deletionis incisionis rasuræ &c. de quibus omnibus, latius quidem agere animus erat, sed quia præter intentionem nimium excrevit dissertatio hinc filum abrumpere, & curiosum hac in materia Lectorem ad Doctores sub *tit. de his que in test. delent.* & præprimis Dnum Lauterb. in *Coll. Theor. pract. de inj. rupt. & irr. fact. test. §. 15. & seqq.* qui præ multis legi meretur, ablegare cogimur.

FINIS.

Größen, Diss., 1706-07

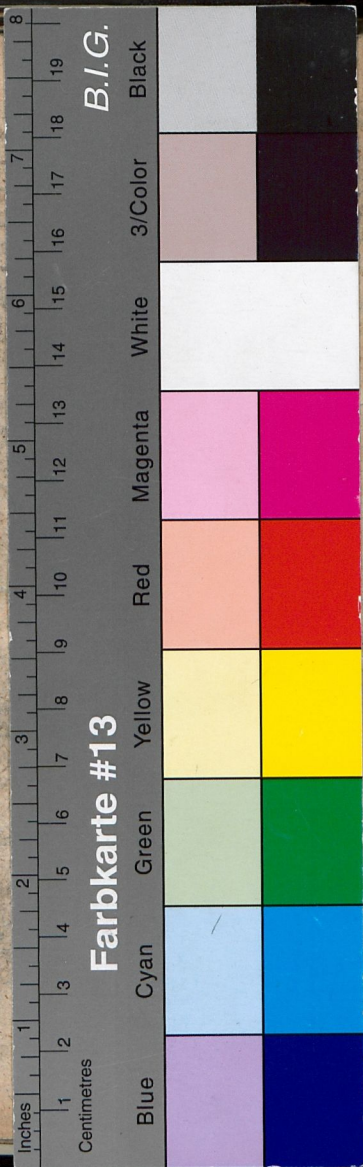
ULB Halle

3

005 356 776

1707.

I. N. S. S. T.
DISSERTATIO JURIDICA
DE

1707, 11a
49
7
EPISTOLA
HOMINIS ULTIMA

QUAM
RECTORE MAGNIFICENTISSIMO
SERENISSIMO PRINCIPE AC DOMINO,

DNO. LUDOVICO,
LANDGRAVIATUS HASSIÆ
SUPERIORIS HÆREDE.

IN ALMA LUDOVICIANA

SUB PRÆSIDIO

DN. MELCHIOR DETHMARI
GROLMANNI,

J. U. D. EIUSD. FACULT. PROFESS. ORDIN.

Studiosorum suorum Promotoris

IN AUDITORIO JURIDICO,

Horis consuetis publicè disquisitioni Eruditorum Submittit.

GEORG ADAM ~~FRONMANN~~ / Lauterbacensis,
A. & R.

D. 22. FEBR. A. O. R. MDCCVII.

GIESSÆ-HASSORUM,

Excud. EBERH. HENR. LAMMERS.